

HOVEDRAPPORT FASE 2 SKOLESTRUKTURUTREDNING

RINGEBU KOMMUNE

DATO: 21.03.2024

Oppdragsnavn: Skolestruktur for Ringeby kommune

Oppdragsgiver: Ringeby kommune

Kontaktperson: Jostein Gårderløkken, Ingrid Bøe og Dan Håkon Fonstad

---

Emne: Oppvekst og utdanning

Ansvarlig enhet: WSP AS
underleverandør:
Aske prosjektutvikling AS

Utført av: WSP AS:
Anne Staalesen
Aske prosjektutvikling AS:
Beate Aske Løtveit og
Kim Atle Kvalvåg

Tilgjengelighet: Offentlig

Dato: 21.03.2024

Innholdsfortegnelse

1. PROSJEKTINFORMASJON	5
<hr/>	
1.1. BAKGRUNN FOR PROSJEKTET	5
1.2. OPPBYGNING RAPPORT	6
1.3. INFORMASJON OM TIDLIGERE GJENNOMFØRT SKOLEBRUKSANALYSE	6
1.4. MANDAT FOR FASE 1	6
1.5. BESKRIVELSE AV UTREDNINGEN OG LEVERANSER I FASE 1	7
1.6. ALTERNATIVENE FOR FASE 1	7
1.7. KRITERIER FOR VURDERING I FASE 1	8
1.8. VURDERING AV ALTERNATIVENE OG ANBEFALING I FASE 1	10
1.9. MANDAT FOR UTREDNING AV SKOLESTRUKTUR (FASE 2)	12
1.10. PRESISERING AV MANDATET	13
1.11. ALTERNATIVENE FOR VURDERING AV SKOLESTRUKTUR	13
1.12. METODIKK OG ORGANISERING	13
2. TEMAER FOR UTREDNING	14
<hr/>	
2.1. BÆREKRAFT	16
2.2. DEMOGRAFI	16
2.3. KLIMA OG MILJØ	19
2.4. UNIVERSSELT UTFORMET NÆRSKOLE	19
2.5. BYGNINGSMESSIGE KRAV TIL ET NYTT SKOLEANLEGG	20
2.5.1. AREAL- OG FUNKSJONSBEHOV	20
2.5.2. AREALER FOR SKOLEBYGG	21
2.5.3. AREALER FOR KROPPSØVING	22
2.5.4. AREAL- OG FUNKSJONSBEHOV FOR SVØMMEOPPLÆRING	22
2.5.5. KRAV TIL SKOLENES UTEAREAL	22
2.5.6. KRAV TIL AREAL FOR TRAFIKK OG PARKERING	23
2.6. SENTRALISERING, SAMBRUK OG MERVERDI	24
2.6.1. KULTURSKOLE	24
2.6.2. MAKERSPACE	25
2.6.3. RINGEBU LÆRINGSSENTER	25
2.6.4. UNGDOMSKLUBB	25
2.7. TOMTENES MULIGHETSROM	25
2.7.1. TOMTER I FÅVANG	25
TOMT FÅVANG BARNESKOLE	27
«HYTTETOMTA»	28
2.7.2. TOMTER I RINGEBU	31
TOMT RINGEBU BARNESKOLE	32
UNGDOMSSKOLETOMTA	33
2.8. HVA MÅ UTFØRES I DE ULIKE ALTERNATIVENE?	37
2.8.1. HVA MÅ UTFØRES I ALTERNATIV 0?	38

2.8.2. HVA MÅ UTFØRES I ALTERNATIV 1	40
2.8.3. HVA MÅ UTFØRES I ALTERNATIV 2A	41
2.8.4. HVA MÅ UTFØRES I ALTERNATIV 2B	42
2.8.5. OPPSUMMERING BYGG OG KVADRATMETERE	43
2.9. SCENARIOTENKING	44
2.10. REALISERBARHET	45
2.11. ØKONOMI	46
<u>3. KRITEIRER FOR VURDERING AV SKOLESTRUKTUREN</u>	<u>47</u>
<u>4. VURDERING AV ALTERNATIVENE</u>	<u>49</u>
4.1. ALTERNATIV 0. DAGENS SKOLESTRUKTUR VIDEREFØRES	50
4.2. ALTERNATIV 1. TO SKOLER – 1-7 PÅ FÅVANG OG 1-10 I RINGEBU	54
4.3. ALTERNATIV 2A. EN SKOLE – 1-10 I FÅVANG	58
4.4. ALTERNATIV 2B. EN SKOLE – 1-10 PÅ RINGEBU	61
4.5. SAMLET VURDERING	64
<u>5. SAMMENDRAG OG FAGLIGE ANBEFALINGER FOR VEIEN VIDERE</u>	<u>65</u>

1. PROSJEKTINFORMASJON

På oppdrag fra Ringeby kommune har WSP utredet alternativene i skolebruksanalysen (Fase 1) og har fått i oppgave å utrede skolestrukturen (Fase 2) i kommunen. WSP har engasjert Aske Prosjektutvikling som underleverandør. I denne rapporten gis det en faglig begrunnet anbefaling om hvordan skolestrukturen bør være i Ringeby kommune.

Alle kommuner i landet jobber nå med å tilpasse seg økt antall eldre, og en nedgang eller stagnasjon i antall barn i skolealder. Dette medfører at ressursinnsatsen må justeres fra oppvekstbudsjettet, til helse- og omsorgsbudsjettet.

Dagens skoletilbud i Ringeby kommune gis gjennom tre arealrike og nedslitte skoleanlegg. Hver av skolene har relativt få elever og ansatte. Vedlikeholdsetterslep, tungvinte og mangelfulle løsninger gir utfordringer i hverdagen. Skoledriften er mer kostbar enn nødvendig. En anstrengt kommuneøkonomi nødvendiggjør nøye planlegging for å sikre nødvendige investeringer i skolestrukturen. Kommunen trenger en mer forutsigbar og bærekraftig løsning for å sikre gode oppvekstvilkår og styrke Ringeby som attraktiv kommune å bo i.

1.1. Bakgrunn for prosjektet

Kommunestyret i Ringeby kommune vedtok i k-sak 092/21 i møte 14. desember 2021, mandat for gjennomføring av en skolebruksanalyse. Skolebruksanalysen ble lagt fram for kommunestyret i egen sak våren 2023.

På bakgrunn av analysen vedtok kommunestyret i k-sak 010/23 den 18. april 2023 å gå videre med fire alternativ i en utredning av skolestruktur. Disse er:

- *Dagens løsning. To barneskoler og en ungdomsskole*
- *To skoler. 1-7 på Fåvang og 1-10 i Ringeby*
- *En skole. 1-10 i Ringeby*
- *En skole. 1-10 på Fåvang*

Hovedmålet med analyse- og utredningsarbeidet er å skaffe et kunnskapsgrunnlag for en beslutning om en framtidrettet og bærekraftig skolestruktur for kommunen. Det innebærer et godt og fremtidsrettet pedagogisk skoletilbud for kommunens elever, og som legger til rette for en effektiv ressursutnyttelse. Kommunen har over tid erfart en nedgang i det samlede elevtallet. I tillegg er det utfordringer knyttet til de tre eksisterende skoleanleggene angående blant annet bygningsstandard, tilkomst til skolen, og universell utforming av bygg og uteområder. Byggene er heller ikke etter dagens målestokk med tanke på fleksible og tilrettelagte læringsarealer som grunnlag for et trygt og godt læringsmiljø.

Situasjonen aktualiserer behovet for en grundig utredning av skolestruktur som behandler geografiske, bygningsmessige, tekniske, pedagogiske, økonomiske og demografiske parametere.

Ringeby kommune har allerede gjennomført bygningsanalyser av skolebyggene i forbindelse med et EPC-prosjekt. Skolebruksanalysen fra Fase 1, og denne rapporten, støtter seg på funn derfra.

Utredningen av skolestruktur skal legges fram for kommunestyret i egen sak våren 2024.

1.2. Oppbygning rapport

Rapporten starter med en kort oppsummering av Fase 1, før den går nærmere inn på Fase 2. Det påfølgende arbeidet har avdekket flere områder som er ønsket belyst, og disse er beskrevet i det påfølgende. Videre danner dette grunnlaget for vurderingene som gjøres, og for anbefalingene som er gitt.

I tillegg til rapporten, er det tre vedlegg:

- Tomtevurdering
- Ny bussoppstilling ved Fåvang barneskole og Ringebru barneskole
- Oppsummering brukerinvolvering

1.3. Informasjon om tidligere gjennomført skolebruksanalyse

Våren 2023 gjennomførte WSP i samarbeid med Aske prosjektutvikling en skolebruksanalyse for Ringebru kommune. Arbeidet med vurdering av skolestruktur bygger videre på dette arbeidet. For å forstå innholdet i denne rapporten fra Fase 2, gis det følgende en kort oppsummering av funnene fra Fase 1:

1.4. Mandat for Fase 1

I vedtaket fra kommunestyret (sak 091/21), ble det presisert følgende:

«Det skal utarbeides en skolebruksanalyse som skal belyse

- *dagens skolestruktur med oversikt over bygningsmasse, elevtall og elevprognose*
- *pedagogiske forutsetninger for en god skole, blant annet skolens rolle i lokalsamfunnet, pedagogisk funksjonelle skoleanlegg, læringsmiljø og fagmiljø*
- *arealnorm og teknisk standard for skoleanlegg*
- *hensiktsmessig skolestruktur/kapasitet.*

2. Berørte parter skal sikres medvirkning i arbeidet med analysen.

3. Skolebruksanalysen legges fram for kommunestyret i egen sak innen utgangen av 1.kvartal 2023.

4. Nabokommunene Øyer og Sør-Fron orienteres om at arbeidet med skolebruksanalyse settes i gang, og forespørres om det er tema eller problemstillinger på tvers av kommunegrensene som bør vurderes i skolebruksanalysen.

5. Både levekårsutvalget og formannskapet holdes orientert om framdriften i arbeidet med analysen. Vesentlige spørsmål eller premisser for analysen forelegges formannskapet for avklaring.»

1.5. Beskrivelse av utredningen og leveranser i Fase 1

I arbeidet med skolebruksanalysen i Fase 1 ble det samlet et rikt kunnskapsgrunnlag gjennom å innhente relevant teori, forskning, lovverk eller normkrav. Det ble gjennomført befaringer av bygg og anlegg med blikk for pedagogisk funksjonalitet, arkitektoniske og bygningsmessige kvaliteter.

Det ble gjennomført involveringsmøter med alle ansatte og brukere av byggene, samt dialog med innbyggerne i hele kommunen.

I tillegg til omfattende kommunikasjon med brukere og innbyggere, samarbeid WSP/ASKE tett med styringsgruppen, prosjektgruppen og politikere. Dette var avgjørende for å velge relevante alternativer, og ikke minst for å utforme reliable og valide kriterier for analyse- og vurderingsarbeidet. Skolebruksanalysen ble godt belyst gjennom å se på pedagogiske/skolefaglige kvaliteter, bygningsmessige tema, steds- og kommuneutvikling, og ikke minst kostnader.

Skolebruksanalysen for Fase 1 ble gjennomført i perioden mars 2022 til april 2023. I tillegg til hovedrapporten, **Skolebruksanalyse for Ringebu kommune**, ble det utarbeidet tre vedlegg:

- **Vedlegg 1 Bygninger, tomter og beliggenhet.** Her beskrives de eksisterende skolebyggene, deres uteområder, tomt og beliggenhet, i tillegg til konsekvensene og tiltaksbehovet for hvert skoleanlegg i de ulike alternativene.
- **Vedlegg 2 Arealprogrammering og kapasitetsberegning.** I dette vedlegget vises arealprogrammering, kapasitetsberegning og eventuelle utbyggingsbehov for ulike alternativ.
- **Vedlegg 3 Kalkyler.** Oversikt over kostnadsberegninger og kalkyler.

1.6. Alternativene for Fase 1

Følgende sju alternativer ble vurdert i skolebruksanalysen:

1. Alternativ 0: Opprettholde dagens situasjon. Barneskole på Fåvang og barneskole og ungdomsskole i Ringebu.
2. Alternativ 1a: En samlet barneskole i Fåvang, og beholde ungdomsskolen i Ringebu.
3. Alternativ 1b: En samlet barneskole i Ringebu, og beholde ungdomsskolen i Ringebu.
4. Alternativ 2: Beholde barneskole i Fåvang og slå sammen barne- og ungdomsskolen i Ringebu til en 1-10 skole.
5. Alternativ 3: Danne en 1-10 skole i Fåvang og en 1-10 skole i Ringebu.
6. Alternativ 4a: Samle alle skolene i Ringebu kommune til en stor 1-10 skole i Fåvang.
7. Alternativ 4b: Samle alle skolene i Ringebu kommune til en stor 1-10 skole i Ringebu.

Alternativ	0 Dagens situasjon	1 a	1 b	2	3	4 a	4 b
FÅVANG	Barne- skole	EN Barne- skole		Barne- skole	1-10 skole	EN 1-10 skole	
VÅLEBRU	Barne- skole Ungdoms skole	Ungdoms skole	EN Barne- skole Ungdoms skole	1-10 skole	1-10 skole		EN 1-10 skole

Skjema som viser de syv forskjellige alternativene som ble utredet i Fase 1

I alternativene og vurdering av alternativene ble rehabilitering/ombygging/utbygging av skoler og uteanlegg tatt som utgangspunkt. I vedlegget om kalkyler er det for hvert alternativ medtatt kalkyle der skolene bygges nytt.

1.7. Kriterier for vurdering i Fase 1

Basert på lovverk, forskrifter, forskning og teori om læring og skolefaglig kvalitet, ble det utarbeidet kriterier for skolebruksanalysen i Fase 1. Tabellen under presenterer hovedkategorier som lå til grunn for vurderingen. Disse ble operasjonalisert i kriterium (mål) og kjennetegn på måloppnåelse.

KATEGORI	KRITERIUM (MÅL)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	KAPITTEL REFERANSE
HENSIKTMESSIG SKOLESTRUKTUR	Alternativet gir en skolestruktur med hensiktsmessig kapasitet.	<i>Kapasitet er tilpasset elevtall, prognose og arealnrm.</i>	7.5.3
		<i>Arealeffektivitet - Bygningsmassen har god og optimal utnyttelse av areal.</i>	
PEDAGOGISKE FORUTSETNINGER FOR EN GOD SKOLE	Alternativet gir (pedagogisk) funksjonelle og framtidsrettede fysiske lærings- og arbeidsmiljøer.	<i>Alternativet understøtter elevaktive læringsformer, variert undervisningsmetodikk og praktisk arbeid.</i>	7.5 7.4
		<i>Alternativet styrker utvikling av et godt psykososialt lærings- og arbeidsmiljø (Jf. Oppl.l. § 9a og Arbeidsmiljøloven).</i>	7.2
		<i>Et godt og likeverdig skolefaglig og pedagogisk tilbud til alle elevene i kommunen</i>	7.3
	Alternativet skaper attraktive arbeidsplasser som fremmer utvikling av faglige og sosiale profesjonsfellesskap.	<i>Alternativet fremmer tverrfaglighet og samhandling gjennom å samle erfaring og kompetanse i større fagfellesskap.</i>	7.3
		<i>Alternativet gir et mangfold i form av kompetanse, erfaring, kjønn, alder, preferanser og personlige kvaliteter mm.</i>	7.2
BYGNINGSMESSIG STANDARD	Alternativet tilfredsstillende krav til godt fysisk miljø som fremmer læring.	<i>Arealene er universelt utformet, med god orienterbarhet, lett fremkommelighet og ivaretar mennesker med nevroutviklingsforstyrrelser og/eller sensoriske vansker. Byggene er sikkert utformet og egnet for å forebygge uønskede hendelser som mobbing, trakassering, overgrep og ytre trusler.</i>	7.5
		<i>Bygningsmassen har god teknisk standard som tilfredsstillende krav til innneklima, dagslys mm.</i>	
		<i>Bygningsmassen og tomt er fleksibel og funksjonell med tanke på fremtidige endringer, og har høy grad av generalitet og elastisitet.</i>	
UTEOMRÅDE	Alternativet er attraktivt for allsidig fysisk, faglig, sosial og kulturell aktivitet for skole og nærmiljø.	<i>Oppfyller arealnrm for utanlegg i skoler.</i>	7.6.3
		<i>Byr på et terreng som utfordrer bevegelsesglede.</i>	7.6.3
		<i>Uteområdet kan utvikles som læringsarena, tilrettelegges for allsidig lek og fysisk aktivitet, samt sosial eller kulturell møteplass og rekreasjonsareal.</i>	7.6.4 7.6.1

		<i>Tilgjengelig og universelt utformet uteområde.</i>	7.6.4
		<i>Skille mellom myke og harde trafikanter (varelevering mm).</i>	7.6.4
STEDSUTVIKLING OG STYRKING AV SKOLENS ROLLE I LOKALSAMFUNNET	Alternativet bidrar til å styrke nærmiljøet	<i>Tilrettelegger for at skolen skal fungere som et åpent og tilgjengelig nærmiljøanlegg for faglig, kulturell, sosial og idrettslig aktivitet for innbyggere. Alternativet vil være en attraktiv møteplass for befolkningen. Bygg og omgivelser man er stolt av.</i>	7.7
		<i>Lokasjonen er med på å skape potensialer til videre utvikling av sentrum.</i>	
		<i>Lokasjonen fører til mer eller mindre skoleskys.</i>	
ØKONOMI	Alternativet har lave livsløpskostnader (LCC)	<i>Investering/byggekostnader.</i>	10
		<i>Kostnader drift og vedlikehold.</i>	
		<i>Kostnader bemanning (ledere, pedagoger og fagarbeidere/assistenter).</i>	

1.8. Vurdering av alternativene og anbefaling i Fase 1

Tabellen under gir en visuell oversikt over vurderingen av alternativene opp mot kriteriene fra Fase 1. De ulike vurderingskriteriene er satt opp i en tabell, og scoret etter følgende skala:

Meget god måloppnåelse	+
God måloppnåelse	(+)
Nøytral måloppnåelse	0
Lav måloppnåelse	(-)
Liten eller ingen måloppnåelse	-

Meget god måloppnåelse (grønt med pluss) betyr at alternativet scorer meget godt ut vurderingskriteriene, mens liten eller ingen måloppnåelse (rødt med minus) betyr at de ikke svarer ut vurderingskriteriene.

KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	0	1A	1B	2	3	4A	4B
HENSIKTMESSIG SKOLESTRUKTUR							
Alternativet gir en skolestruktur med hensiktsmessig kapasitet							
Kapasitet er tilpasset elevtall, prognose og arealnorm	Red	Yellow	Orange	Yellow	Orange	Green	Green
Arealeffektivitet. Bygningsmassen har god og optimal utnyttelse av arealene	Red	Yellow	Orange	Yellow	Orange	Green	Green
PEDAGOGISKE FORUTSETNINGER FOR EN GOD SKOLE							
Alternativet gir (pedagogisk) funksjonelle og framtidsrettede fysiske og psykososiale lærings- og arbeidsmiljøer							
Alternativet understøtter elevaktive læringsformer, variert undervisningsmetodikk og praktisk arbeid.	Yellow	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green
Alternativet fremmer et godt psykososialt læringsmiljø.	Orange	Green	Green	Orange	Red	Green	Green
Et godt og likeverdig skolefaglig og pedagogisk tilbud til alle elevene i kommunen.	Orange	Green	Green	Orange	Orange	Green	Green
Alternativet skaper attraktive arbeidsplasser som fremmer utvikling av faglige og sosiale profesjonsfelleskap							
Alternativet fremmer tverrfaglighet og samhandling gjennom å samle erfaring og kompetanse i større fagfelleskap	Red	Yellow	Yellow	Orange	Red	Green	Green
Alternativet gir et mangfold i form av kompetanse, erfaring, kjønn, alder, preferanser og personlige kvaliteter mm	Red	Yellow	Yellow	Orange	Orange	Green	Green
BYGNINGSMESSIG STANDARD							
Alternativet tilfredsstillende krav til godt fysisk miljø som fremmer læring (Arbeidsmiljøloven)							
Arealene er universelt utformet, med god orienterbarhet, lett fremkommelighet og ivaretar mennesker med nevroutviklingsforstyrrelser og/eller sensoriske vansker. Byggene er sikkert utformet og egnet for å forebygge uønskede hendelser som mobbing, trakassering, overgrep og ytre trusler.	Orange	Yellow	Orange	Yellow	Yellow	Green	Green
Bygningsmassen har god teknisk standard som tilfredsstillende krav til innelima, dagslys mm.	Orange	Yellow	Orange	Yellow	Yellow	Green	Green
Bygningsmassen og tomt er fleksibel og funksjonell med tanke på fremtidige endringer, og har høy grad av generalitet og elastisitet.	Red	Orange	Orange	Red	Red	Green	Green
UTEOMRÅDE							
Alternativet er attraktivt for allsidig fysisk, faglig, sosial og kulturell aktivitet for skole og nærmiljø							
Oppfyller arealnorm for uteanlegg i skoler. Byr på et terreng som utfordrer bevegelsesglede. Uteområdet kan utvikles som læringsarena, tilrettelegges for allsidig lek og fysisk aktivitet, samt sosial eller kulturell møteplass og rekreasjonsareal.	Orange	Orange	Orange	Yellow	Green	Green	Green
Tilgjengelig og universelt utformet uteområde. Skille mellom myke og harde trafikanter (varelevering mm).	Orange	Orange	Orange	Yellow	Green	Green	Green
STEDSUTVIKLING OG STYRKING AV SKOLENS ROLLE I LOKALSAMFUNNET							
Alternativet bidrar til å styrke nærmiljøet							
Tilrettelegger for at skolen skal fungere som et åpent og tilgjengelig nærmiljøanlegg for faglig, kulturell, sosial og idrettslig aktivitet for innbyggere. Alternativet vil være en attraktiv møteplass for befolkningen. Bygg og skoleomgivelser man er stolt av.	Orange	Yellow	Orange	Yellow	Green	Green	Green
Lokasjonen er med på å skape potensialer til videre utvikling av sentrum og tettsted. Bidra til mer attraktive bo- og oppvekstvilkår	Red	Orange	Red	Yellow	Yellow	Green	Green
Lokasjonen fører til mer eller mindre skoleskiss	Green	Orange	Orange	Green	Green	Orange	Orange
ØKONOMI							
Alternativet har lave livsløpskostnader (LCC)							
Investering/ Byggekostnader	Red	Green	Green	Orange	Orange	Yellow	Green
Kostnader drift og vedlikehold	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Green
Kostnader bemanning (ledere, pedagoger og fagarbeidere/assistenter)	Red	Yellow	Yellow	Orange	Red	Green	Green

Analysearbeidet pekte mot noen alternativer som ble anbefalt å forlate, og noen det ble anbefalt å vurdere videre.

Alternativene som ble anbefalt å forlate:

- Alternativ 0 – Dagens løsning med to barneskoler og en ungdomsskole
- Alternativ 1A – Barneskole i Fåvang og ungdomsskole som nå
- Alternativ 1B – Barneskole i Ringebu og ungdomsskole som nå
- Alternativ 2 – Barneskole på Fåvang og kombinertskole (1-10 i Ringebu)
- Alternativ 3 – Kombinert skole (1-10) i Fåvang og kombinert skole (1-10) i Ringebu

Alternativene som ble anbefalt tatt med i skolestrukturvurderingen:

- Alternativ 4A – En kombinert skole (1-10) i Fåvang
- Alternativ 4B – En kombinert skole (1-10) i Ringebu

Analysearbeidet konkluderte med at bygg og ressurser bør samles slik at man får et arealeffektivt skoleanlegg med kapasitet tilpasset elevtallsutviklingen. Kommunen bør satse på utvikling av ett skoleanlegg som kan gi optimale læringsmiljøer og rike spesialrom, og ikke tre kostnadsdrivende bygg og uteområder. Det totale elevgrunnlaget i kommunen anses som for lavt til å spres på flere skoler med tanke på behovet for å etablere rike og robuste læringsmiljøer og profesjonsfelleskap. Ett skoleanlegg gir en stabil skolestruktur og et kvalitativt likt skoletilbud for alle. En større skole vil dessuten være mer attraktive enn flere mindre, i konkurransen om arbeidskraft i årene som kommer.

For alle alternativer ble det anbefalt å la svømmebasseng inngå i det videre arbeidet med skolestruktur.

1.9. Mandat for utredning av skolestruktur (Fase 2)

Kommunestyret reduserte alternativene som det skulle jobbes videre med gjennom sitt vedtak i sak 010/23:

1. *Skolebruksanalysen tas til orientering.*
2. *Følgende alternativ utredes videre*
  - *Dagens løsning. To barneskoler og en ungdomsskole*
  - *To skoler. 1-7 på Fåvang og 1-10 i Ringebu*
  - *En skole. 1-10 i Ringebu*
  - *En skole. 1-10 på Fåvang.*
3. *Til videre arbeid bevilges kr 1.000.000 som finansieres ved bruk av disposisjonsfondet.*
4. *Den politiske sluttbehandlingen av skolebruksanalysen skal foregå i tre trinn: levekårsutvalget, formannskapet og kommunestyret.*
5. *Det gjøres en grundig jobb med vurdering av gjenbruk av deler av eksisterende bygg.*

I det påfølgende arbeidet har prosjektet derfor jobbet videre med disse fire alternativene.

1.10. Presisering av mandatet

Siste punkt (punkt 5) i mandatet vil ikke bli omhandlet i denne rapporten. Under arbeidet med oppgaveforståelsen ble det i samråd med styringsgruppa bestemt å se mer overordtet på klima og miljø. Denne rapporten setter fokus på viktige klimatiltak som det kan tilrettelegges for i planleggingsfasen. Her legges det føringer som blir viktige for utvikling av skolebygg og eiendommer på et overordnet nivå. Helhetlig og langsiktig planlegging har størst mulighet for gode gevinster på bærekraftig utvikling av bygg og samfunn. Se kap. 2.33 Klima og miljø.

Det er skissert muligheter til gjenbruk av bygg på hver skoletomt uten å gå i detalj. Når kommunen har valgt hvilken skolestruktur de ønsker å gå videre med, vil en vurdering av etterbruk av eventuelle eksisterende bygninger og bygningselementer bli viktig. Det er en ressurskrevende jobb å lage en tilstandsvurdering og ombrukskartlegging for etterbruk. For å unngå at man må se på alle de eksisterende byggene, ble det anbefalt å vente med dette til det er tatt et videre valg i skolestrukturen.

1.11. Alternativene for vurdering av skolestruktur

Følgende alternative skolestrukturer utredes:

- *Alternativ 0: Dagens løsning. To barneskoler og en ungdomsskole*
- *Alternativ 1: To skoler. 1-7 på Fåvang og 1-10 i Ringebu*
- *Alternativ 2A: En skole. 1-10 i Ringebu*
- *Alternativ 2B: En skole. 1-10 på Fåvang*

	0	1	2A	2B
	Dagens skolestruktur	1-7- Fåvang 1-10 Ringebu	1-10 Fåvang	1-10 Ringebu
FÅVANG				
RINGEBU	 			

Skjema som viser de 4 forskjellige alternativene i Fase 2

1.12. Metodikk og organisering

Prosjektet har vært organisert med styringsgruppe, prosjektgruppe og arbeidsgrupper for «Areal og trafikk», «Det ideelle skoleanlegg» og «Merverdi» fra kommunen sin side. WSP med underleverandør Aske Prosjektutvikling har samarbeidet tett med kommunen i planlegging, gjennomføring av prosesser og arbeidsoppgaver i utredningen. WSP/ASKE har bearbeidet informasjon og kunnskap etter

innhenting, og ført denne rapporten og vedleggene *Tomte vurdering* og *Oppsummering brukermedvirkning* i pennen. Structor har utarbeidet vedlegget *Ny bussoppstilling ved Fåvang barneskole og Ringe bu barneskole*.

Høsten 2023 ble det gjennomført en rekke aktiviteter i samarbeid med prosjektgruppen og arbeidsgruppene:

- Befaring av alle aktuelle tomter i Fåvang og Ringe bu med etterfølgende prosessarbeid med arbeidsgruppene.
- Befaring og møter med bibliotek, Makerspace, kulturskolen, ungdomsklubben, innovasjonssenter og samfunnshus i Fåvang og Ringe bu.
- Møte og brukermedvirkning med skolens pedagogiske personale og SFO-ansatte med fokus på tema; det ideelle skoleanlegg, SFO, svømmebasseng og idrettsareal, analyse av konsekvenser av valg av skolestruktur (scenarier-øvelse).
- Møte med helse- og omsorgstjenestene om skolens merverdi og behov for svømmebasseng i kommunen.
- Workshop med skoleelever og ungdomsrådet.
- Innbyggermøte
- Møte med kommunestyret.
- Møte med voksenopplæringen

Alle deltakere i alle brukermøter har fått mulighet til å kommunisere sine innspill verbalt og digitalt. Alle innspill er behandlet, og danner et viktig grunnlag for utredningen av skolestruktur og vurderingen av tomter. Innspillene fra brukermedvirkning er oppsummert i siste del av rapporten.

Det vises til rapporten fra Fase 1 – *Skolebruksanalysen* for ytterligere innsikt i planstrategi for Ringe bu kommune 2021-2023, sentrale styringsdokumenter og føringer for grunnskolen, samt det teoretiske rammeverket som ligger til grunn for kriteriene både alternativene fra Fase 1 og Fase 2 vurderes etter. I de tre vedleggene til hovedrapporten i Fase 1 kan man lese mer om; bygninger, tomter og beliggenhet, arealprogrammering og kapasitetsberegning, samt kostnadsberegninger og kalkyler.

2. TEMAER FOR UTREDNING

Fase 2 er vurdert etter samme kriterier som Fase 1. Dette er følgende kriterier:

1. Hensiktsmessig skolestruktur
2. Pedagogiske forutsetninger for en god skole
3. Bygningsmessig standard
4. Uteområde
5. Stedsutvikling og styrking av skolens rolle i lokalsamfunnet
6. Økonomi

Det påfølgende arbeidet har avdekket flere områder som er ønsket belyst, både fra prosjektgruppe, arbeidsgrupper og gjennom brukermedvirkningene. Disse områdene er:

Bærekraft. De tre dimensjonene i FNs bærekraftsmål; økonomi, sosiale forhold og miljø, skal ligge til grunn for all kommunal planlegging.

Demografi. Temaet omhandler kommune-Norges og Ringebu sine utfordringer med tanke på befolkningsutvikling, fødselstall og alderssammensetning.

Klima og miljø. Når det skal bygges og planlegges nye anlegg eller ombygging av eksisterende, skal klima og miljø vektes tungt.

Universelt utformet nærscole. Norge har som mål at alle nærskoler skal være universelt utformet innen 2030.

Det ideelle skolebygg. Hvilke fysiske faktorer må vektlegges for å skape fremtidsrettede skoleanlegg i Ringebu kommune?

Sentralisering, sambruk og merverdi. Temaet belyser hvilken betydning et skoleanlegg kan ha med tanke på merverdi for sosial bærekraft og stedsutvikling.

Tomtenes mulighetsrom. Det vurderes fordeler og ulemper ved de ulike tomtene med tanke på tomtenes beskaffenhet, beliggenhet og behov for utbygging.

Hva må utføres i de ulike alternativene? For hvert av de fire alternativene ses det på omfanget av nybygg og renovering for å få disse realisert.

Scenariotenking. For å ta gode og fremtidsrettede valg bør en forsøke å fremskrive et realistisk scenario for hvordan utviklingen vil være i kommunen.

Realiserbarhet. Det er viktig at valgene som tas er realiserbare både økonomisk og med tanke på tidsaspektet.

Økonomi. Hvilke konsekvenser vil alternativene få for Ringebu kommune sitt drifts- og investeringsbudsjett?

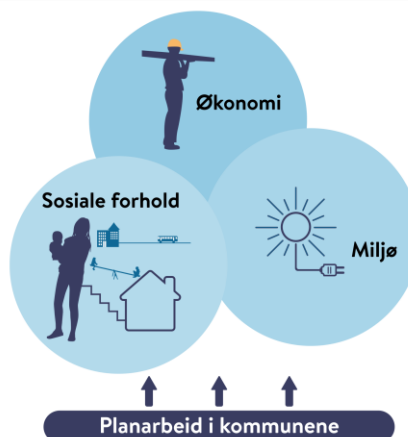
Disse områdene vurderes under de enkelte vurderingskriteriene. Noen områder går over flere kriterium, mens noen er litt mer begrenset. Med bakgrunn i dette har vi også utvidet vurderingene med to nye kriterier. Dette er:

- Klima og miljø
- Realiserbarhet

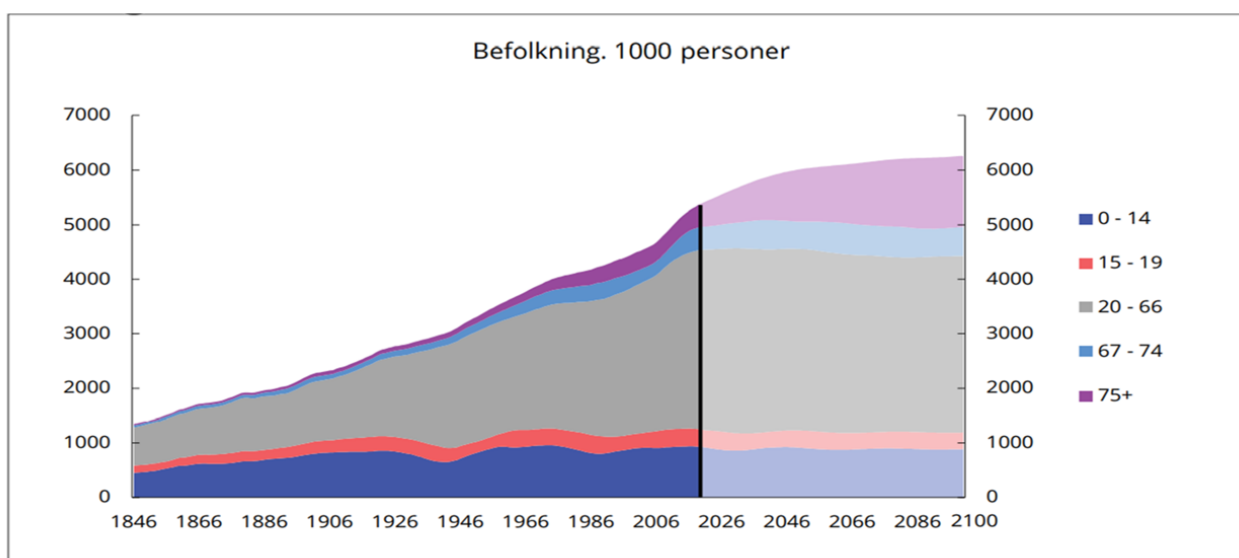
2.1. Bærekraft

Bærekraftig utvikling defineres gjerne som «en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.» (FN.no) Riktig og god planlegging er viktig for at Ringebu kommune skal oppnå de tre dimensjonene av bærekraftmålene: Økonomi, sosiale forhold og miljø. Disse er gjennomgående for alle vurderinger som er gjort, og vil drøftes mer konkret i de påfølgende teamene.

2.2. Demografi

Befolkningsutviklingen med stadig flere eldre personer, og nærmest en doubling av antallet personer med demens, samtidig med stadig færre personer i arbeidsfør alder, kan få betydelige konsekvenser for kommunene i årene som kommer, spesielt når det gjelder økonomi og rekruttering. Dette påvirker valg og prioriteringer for alle sektorene i kommunen, også innen oppvekst. Utviklingen fører til at kommunen må bruke flere ressurser innen helse, og særlig innenfor omsorgssektoren. Det blir flere eldre over 80 år som sannsynligvis trenger institusjonsplass, og det er lite som tyder på at inntektgrunnlaget fra staten blir høyere. Dette fører til et behov for effektivisering av helse- og omsorgstjenesten, samtidig med at kommunen må bruke mindre penger på de øvrige sektorene i kommunen – deriblant oppvekst.

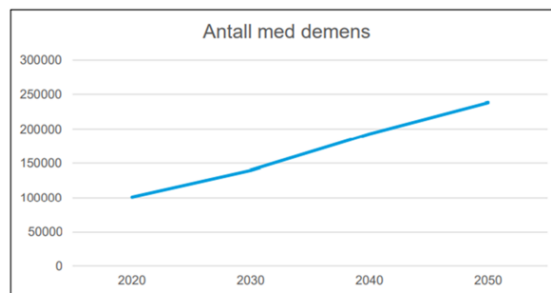

Figuren over viser den demografiske befolkningsutviklingen frem til 2100. Her ser en at andelen innbyggere i grunnskolealder er stabilt, mens andelen over 75 år øker kraftig frem mot 2100.

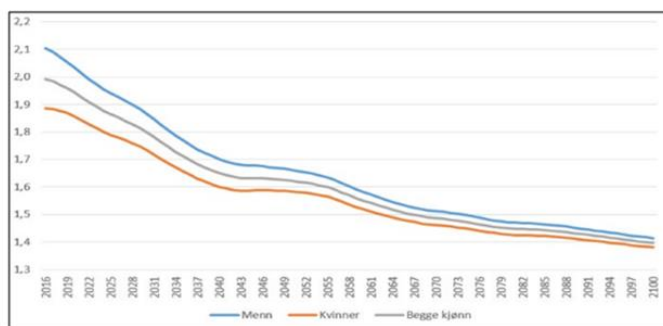
Antall personer med demens øker også i perioden 2020-2050. Dette er en gruppe med til dels store tjenestebehov som kommunen må rigge seg til å ivareta.

Den største konsekvensen av endring av demografi, er at antall innbyggere i arbeidsfør alder er stabilt, mens antall innbyggere som vi antar trenger bistand øker. Dette er en nasjonal utvikling, som også er tydelig i Ringebu kommune.

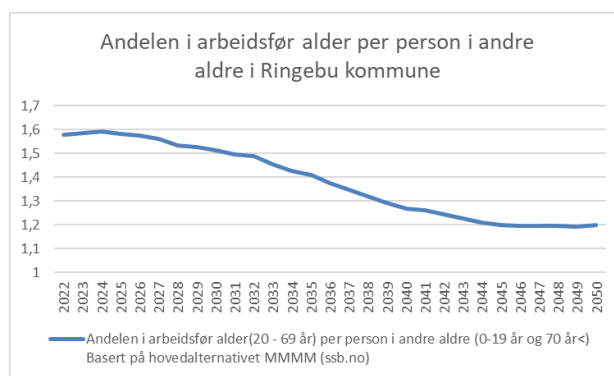

Framskrivning av antallet personer med demens 2020 til 2050. Kilde: Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse

En demografiutvikling med nedgang i antall personer i arbeidsfør alder kan føre til rekrutteringsutfordringer i både helse- og utdanningssektoren. Kommuner må jobbe aktivt med arbeidsgiverpolitikken for å tiltrekke seg, beholde og utvikle kvalifisert personell.

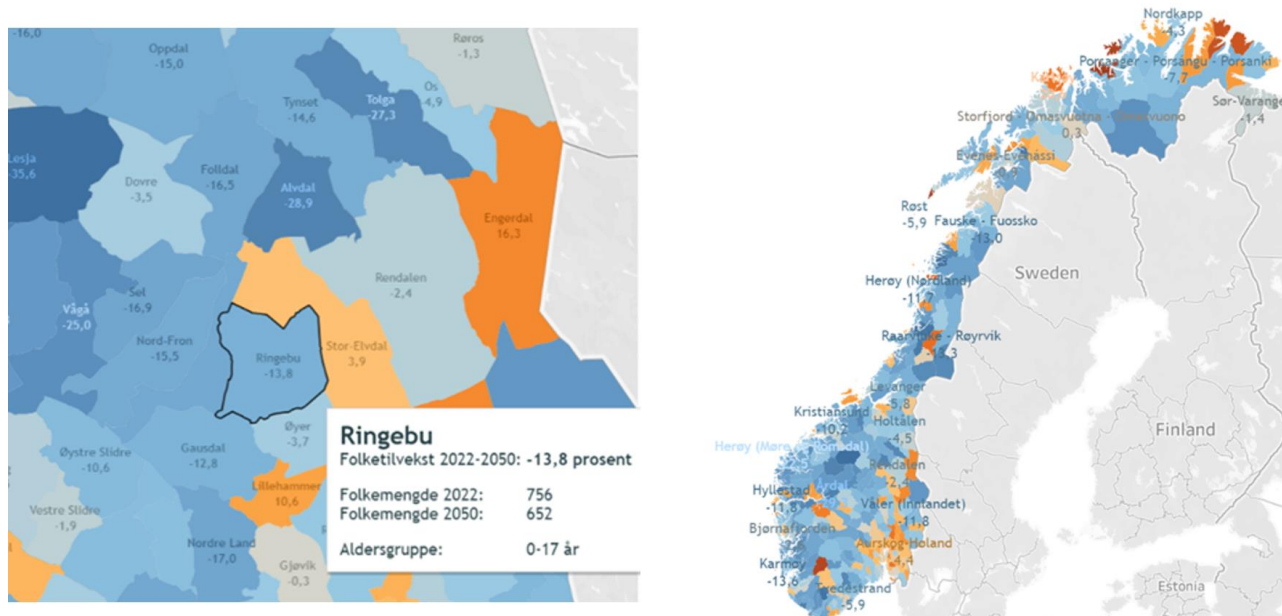

Andelen som er i arbeidsfør alder (16-66 år) per person i andre aldre (0-15, ≥67 år) for perioden 2016-2100. Framskrivinger basert på hovedalternativet (MMMM). Kilde: Statistikkbanken, SSB;

Andelen i arbeidsfør alder (20 - 69 år) per person i andre aldre (0-19 år og 70 år<) Basert på hovedalternativet MMMM (ssb.no)

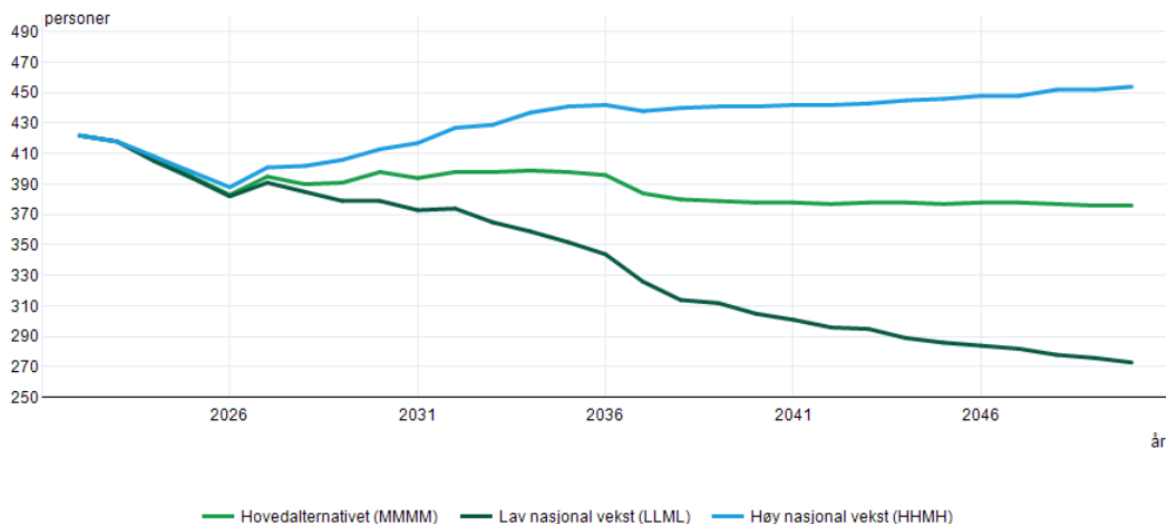
Folketilveksten for aldersgruppen 0-17 år er en stor utfordring for mange kommuner, inkludert Ringebu kommune. De fleste kommuner har et ønske og et mål om folketilvekst, og gjerne gjennom økt fødselsoverskudd. Figurene fra SSB nedenfor viser utviklingen i hele landet, og etter mørkere blå til større er den negative faktoren. Rødt viser tilvekst.

Tabell fra SSB. Befolkningsvekst- og nedgang

Figuren nedenfor viser en forventet utvikling av elevtall i årene frem mot 2050. Her er det lagt utvikling både dersom en tar høyde for hovedalternativet (MMMM), lav nasjonal vekst (LLML) eller høy nasjonal vekst. (HHMH) Det er selvsagt usikkerheter rundt slike prognoser, men selv det mest optimistiske utfallet som SSB viser, gir kun en svært begrenset økning i elevtall. Sannsynlig utfall er hovedalternativet, som gir en nedgang på opptil 50 elever frem mot 2050.

13600: Framskrevet folkeemenge 1. januar, etter statistikkvariabel og år. Ringebu, 6-15 år.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

2.3. Klima og miljø

Norge har konkrete mål for å redusere utslipp av klimagasser, og forpliktet seg internasjonalt til å nå disse. En av målsettingene er å redusere utslipp med 55% innen 2030 og hele 90-95% innen 2050. For å nå målene må det gjennomføres tiltak på alle forvaltningsnivåer.

Globalt står byggenæringen for 40% av alt CO₂-utslipp, 40% av energiforbruket og 40% av avfallet. Vi bygger ned natur og det er viktigere enn noensinne å ta grep.

Ringebu kommune planlegger ny skolestruktur og er forpliktet til å velge bærekraftige løsninger som bidrar til å redusere påvirkning på klima og miljø. Nedenfor listes opp viktige tiltak for å redusere klimafotavtrykk.

Bygge minst mulig. Ved å bygge kompakte og arealeffektive bygg, spares arealer til natur og landbruk og energi og ressurser til å bygge, drifte og vedlikeholde bygningsmasse reduseres

Sambruk. Ved å legge til rette for sambruk av arealer optimaliseres bruken av hvert enkelt bygg. Slik kan flere funksjoner etableres i ett bygg og behovet for antall bygg begrenses.

Sentralisering. Sentralisering og fortetting av allerede utbygde områder begrenser behovet for å utvikle nye områder som betyr tap av både natur og landbruksområder. En fortetting av byer og tettsteder gir korte avstander der det enklere kan tilrettelegges for grønn mobilitet, sykkel og gange.

Generalitet fleksibilitet og elastisitet. Det som bygges må planlegges opp mot mulige fremtidige endringer. Med tilpasningsdyktige bygninger og tomter vil man i fremtiden ha et større mulighetsrom og mindre energikrevende prosesser for å utføre endringer.

Gjenbruk av bygninger eller bygningselementer. Der det er mulig bør gjenbruk av bygg, bygningselementer og infrastruktur vurderes. Slik reduserer vi behovet for å produsere nye materialer og reduserer dermed miljøbelastningen knyttet til produksjon og avfallshåndtering.

Bærekraftig utvikling handler om å finne den mest miljøvennlige og økonomisk levedyktige løsningen for hvert prosjekt. Det er ikke alltid eksisterende bygninger eger seg til gjenbruk eller til bruk som samme funksjon som de har hatt. Om byggets plassering eller byggets funksjonalitet, kvalitet eller struktur ikke er egnet til ønsket funksjon, må det heller vurderes en annen bruk av bygget, eller å rive og gjenbruke bygningsdeler for bygging av andre bygg. For viktige bygg som til eksempel et nytt skoleanlegg, er det først og fremst viktig å tenke helhetlig og langsiktig, slik at bygget skal kunne bidra til en bærekraftig utvikling, på lag med kommunens ønskede stedsutvikling og samfunnsbygging.

2.4. Universelt utformet nærscole

Universell utforming handler om å skape omgivelser, produkter og tjenester som er tilgjengelige for så mange mennesker som mulig, uten behov for tilpasninger eller spesifikke tilretteleggelser. Nærscole for alle refererer til ideen om at alle barn skal ha muligheten til å delta i sin lokale skole, uavhengig av funksjonsevne eller spesielle behov. Dette står i kontrast til tidligere praksis der barn med nedsatt funksjonsevne noen ganger ble sendt til spesialskoler langt unna sitt nærmiljø.

«Veikart Universelt utformet nærskole 2030» er utarbeidet av Bufdir (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet) etter innspill fra en bred medvirkningsprosess. Målet i dette veikartet er at alle barn skal kunne gå på sin nærskole og delta i skolens aktiviteter på en likestilt måte både innendørs og utendørs innen 2030.

På tilsvarende måte skal skolen kunne brukes av alle i lokalsamfunnet, uansett funksjonsevne. Skolene skal kunne brukes til valglokale, til loppemarked, til foreldremøter og andre typer arrangementer og aktiviteter.

I Norge er arbeidet med universell utforming og inkluderende utdanning et resultat av innsatsen fra flere aktører, inkludert statlige organer, utdanningsinstitusjoner og interesseorganisasjoner.

Forslaget omfatter en bred offentlig virkemiddelbruk, med økonomiske, juridiske, pedagogiske og organisatoriske tiltak for å gjøre utdanningssystemet tilgjengelig og inkluderende for alle elever, uavhengig av deres fysiske eller kognitive evner. Universell utforming av skolen kan omhandle mange ulike forhold; fra bygningsmasse, til pedagogikk og digitale læringsressurser. Veikartet fokuserer hovedsakelig på fysisk tilgjengelighet i skolebygg og -anlegg.

Veikartet inneholder fire milepæler som er nødvendige for å oppnå målet i 2030, og som også gjelder for Ringebu kommune:

1. Et tydelig politisk vedtak i 2020
2. At alle skoler skal være kartlagt i 2022
3. At halvparten av skolene skal være ferdigstilt i 2025
4. At man når målet om en universelt utformet grunnskole for alle i 2030.

2.5. Bygningsmessige krav til et nytt skoleanlegg

I rapporten fra Fase 1 ble det gitt plass til en utfyllende beskrivelse av hva som kjennetegner et framtidrettet og funksjonelt skoleanlegg med høy grad av skolefaglig kvalitet. Denne rapporten har derfor ikke gitt plass til å redegjøre for pedagogiske betraktninger av det ideelle skoleanlegg. Her er prioritert å redegjøre for bygningsmessige krav til funksjoner og arealer. Nedenfor behandles derfor areal- og funksjonsbehov for ideelle skoleanlegg.

2.5.1. Areal- og funksjonsbehov

Kommunal skoleeier har ansvar for at skolen blir drevet etter gjeldende lover og forskrifter. Herav Opplæringsloven, av 17. juli 1998, Fagfornyelsen (LK20) gjeldende fra 2020, Lov om likestilling og forbud mot diskriminering, av 1. januar 2018, Arbeidsmiljøloven, av 4. februar 1977, Folkehelseloven, av 1. januar 2012, Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv., av 1.1.1996, sist datert 1.7. 2014. Beregninger av areal- og funksjonsbehov tar hensyn til disse lover og forskrifter. I tillegg legges veiledende normtall for elevarealer og lærerarbeidsplasser, samt anbefalinger for utearealer til grunn. For nærmere redegjørelser for dette vises til kapittel 6 og 7.6.3 i hovedrapporten *Skolebruksanalyse for Ringebu kommune*, fra Fase 1, samt *Vedlegg 1 Bygninger, tomter og*

beliggenhet, Vedlegg 2 Kapasitetsberegning. I det siste vedlegget vises også detaljert kapasitetsberegning for det enkelte anlegg i de syv alternativene for Fase 1.

Tabellen under viser oversikt over dagens bruttoareal og programmert bruttoareal, samt minimumsareal for lekeareal, for de ulike alternativene:

Alternativer	Dimensjonert elevtall	Bruttoareal	Minimum lekeareal
Dagens situasjon			
Fåvang barneskole	175	3 525	
Ringebu barneskole	175	2 230	
Ringebu ungdomsskole	205	3 680	
SUM	555	9 435	
Alternativ 0			
Fåvang barneskole	165	2 944	3 960
Ringebu barneskole	165	3 337	3 750
Ringebu ungdomsskole	150	3 680	4 140
SUM	480	9 961	11 850
Alternativ 1			
Fåvang barneskole	165	2 944	3 960
1-10 skole i Ringebu	315	5 023	7 890
SUM	480	7 967	11 850
Alternativ 2A			
1-10 skole	450	6 094	11 850
SUM	450	6094	11 850
Alternativ 2B			
1-10 skole	450	5114	11 850
SUM	450	5114	11850

Bruttoarealer fra rapport Fase 1 Fase 1. Alternativ 4A er større enn 4B pga ny idrettshall er inkludert i arealet.

2.5.2. Arealer for skolebygg

Det programmerte arealet beregnes med utgangspunkt i elevtallsprognoser, samt at det enkelte skolebygg skal håndtere elevtallssvingninger. Et skolebygg må alltid dimensjoneres med en viss overkapasitet for å håndtere årstallssvingninger i elevgruppene. Alternativer der deler av eksisterende bygningsmasse beholdes, og bygg som rives erstattes av nytt, får man naturlig noe større bruttoareal enn om man bygget alt nytt. Årsaken til det er at selv om for eksempel et skolekjøkken kun mangler 30 m² for å tilfredsstillere arealkravet, så får man ikke til å utvide kjøkkenet da det kan ligge midt inne i

et bygg. Hele kjøkkenet må bygges på nytt. Videre vil det alltid være rom og arealer i det eksisterende bygget som ikke kan benyttes optimalt, og som derfor gir et overskuddsareal.

2.5.3. Arealer for kroppsøving

I programmering av areal- og funksjoner for undervisning i kroppsøving er det tatt hensyn til dimensjonerende elevtall for skoleanleggene i alternativene, samt skoleslag. Det er vurdert slik at 1-7 trinn kan klare seg med en gymsal med aktivitetsflate på ca. 200 m² og tilhørende garderobefasiliteter, totalt 400m² bruttoareal. For 8-10 trinn, og derav også for 1-10 trinn, bør skoleanlegget inkludere minimum en idrettshall i volleyballstørrelse, hvilket vil si 700 m² bruttoareal. I brukermedvirkningen med skolens ansatte ble det sågar ytret behov for idrettshall i håndballstørrelse for å kunne tilby elevene undervisning og trening i alle relevante ballidretter, ca. 2000 m². Dette er imidlertid ikke hensyntatt for programmering av 1-10 skole i Fåvang da det vil være kostnadsdrivende, og fordi kommunen allerede har en idrettshall i håndballstørrelse i Ringebru som kan benyttes til undervisning i disse disiplinene, selv om det innebærer noe transport av elever.

2.5.4. Areal- og funksjonsbehov for svømmeopplæring

Skolen skal sørge for at det gis svømmeopplæring, jf. *opplæringslova § 2-1: Barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring, og rett til ein offentleg grunnskoleopplæring i samsvar med denne lova og tilhøyrande forskrifter (...)* Elevene har altså krav på svømmeopplæring, med kompetansemål etter 2., 4., 7. og 10. trinn. Kompetansemålene i svømming ligger under fagplanene for kroppsøving, med en progresjon fra vanntilvenning via svømmedyktighet til større fokus på teknikk og ferdighetsutvikling. Trygghet og kompetanse på livberging har prioritet hele veien.

Bassenget i tilknytning til dagens ungdomsskole er over 50 år gammelt. Driftsavdelingen beskriver utfordringer med drift, og behov for oppgraderinger og vedlikehold. Dagens svømmebasseng er lite funksjonelt, og har liten kapasitet med tanke på kommunens behov og brukernes ønsker. Bassenget anses ikke som godt nok tilgjengelig for personer med funksjonsnedsettelse. Kort lengde og for liten dybde gjør det krevende å jobbe med noen av kompetansemålene i LK20. Dagens basseng tilfredsstillende ikke krav til et framtidsrettet, funksjonelt og driftssikkert basseng med nok kapasitet til å møte de kravene og behovene Ringebru kommune står overfor.

Det anbefales primært et nytt basseng på 25 meter med mulighet for temperaturregulering i deler av bassenget, som også er tilrettelagt og tilgjengelig for rehabilitering og personer med nedsatt funksjonsevne, seniorer og yngre barn med lavere aktivitetsnivå. Et nytt basseng bør inngå som del av et helhetlig nærmiljøanlegg, og være egnet for bruk både i skoletid og utenom skoletid.

I denne utredningen er det vurdert slik at svømmebasseng bør samlokaliseres med skoleanlegget, og derav etableres i Fåvang dersom 1-10 skolen legges dit. I et 0-alternativ anbefales det å bevare dagens lokasjon for svømmebasseng, det vil si med nærhet til ungdomsskolen og idrettshall.

2.5.5. Krav til skolens uteareal

Anbefalinger om areal og innhold til uteområder for skoler bygger på nasjonale føringer om at barn skal ha trygge oppvekstmiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Skole- og SFO-tid utgjør mye av

barns hverdag, og utetiden er viktig for lek, sosial og faglig læring, motorisk utvikling, rekreasjon og hvile. Forutsetninger og interesser er ulike, og uteområdene skal ha en størrelse og et innhold som ivaretar forskjellige ønsker og behov. Skolens utearealer skal for det første tjene elevenes behov i hele skolehverdagen med hensyn til deres egenorganiserte aktivitet. Videre bør arealene også trekkes inn som en arena for det organiserte læringsarbeidet. Sist, men ikke minst, vil skolens utearealer i fremtiden få enda større betydning enn i dag som nærmiljøanlegg for å fremme sosial bærekraft. Det sistnevnte er like viktig enten skolen ligger i byen eller på bygda. Dette er en funksjon som vil få økt betydning i årene som kommer, når skoleanlegget blir aktivitets- og treffsted i en stadig tettere by- og tettstedsstruktur. En vesentlig forutsetning for å lykkes med å skape et godt anlegg er lokal forankring, inkludert forankring i nærmiljøet, og at man videreutvikler det potensialet som finnes på stedet.

Noen kommuner har egne krav til areal for uteområder. For denne utredningen av henvises det til krav i kommuner som det er vist til i NMBU-rapporten fra 2019. Det presiseres at andre kommuner kan ha andre krav til arealstørrelse.

Generelle nasjonale anbefalinger om areal for skolers uteområde (NMBU, 2019) er 30 m² per elev for skoleanlegg under 500 elever. Uteområde i bysentrum/tett bebyggelse kan reduseres til 18 m² per elev.

For utredningen av skolestruktur i Ringeby er den generelle nasjonale anbefalingen om for skoleanlegg under 500 elever lagt til grunn med minimum 30 m² per elev.

Arealberegninger av uteområdene til de eksisterende skolene i Ringeby kommune kan leses i *Vedlegg 1 «Bygninger, tomter og beliggenhet»*.

2.5.6. Krav til areal for trafikk og parkering

I analyse av uteområde vurderes det hvorvidt trafikken løses på en oversiktlig og sikker måte for skoleanlegget. Skoleanlegget må ha tilfredsstillende universell utforming for parkering, avsetningsplasser, avfallshenting og varelevering. Biltrafikk og myke trafikanter skal så langt som mulig holdes atskilt slik at farlige situasjoner ikke oppstår. Det anbefales å legge til rette for trafikksikre omgivelser i en radius på minimum 200 meter for skoler, og trygg adkomst. I et bærekrafts-perspektiv vil det være et mål å redusere antall parkeringsplasser der det er god tilgjengelighet for syklist, fotgjengere og godt kollektivtilbud.

I et langstrakt land som Norge, med store forskjeller i natur og klima, kan det være vanskelig å stille generelle krav til innholdet. Det er viktig å understreke behovet for lokale tilpasninger, og at stedets egne forutsetninger blir utnyttet og videreutviklet. SA

Norske skoleveier er forskjellige, både når det gjelder standard, bredde, oversiktighet og antallet trafikanter. Mange steder oppleves skoleveien som lang og farlig, spesielt for de minste barna. Skoleveien er et offentlig ansvar. Men trygg skolevei er et ansvar for alle, både kjørende og gående. Trygge skoleveier og nærmiljøer er en forutsetning for at barna skal kunne ferdes trygt i trafikken og legger til rette for og stimulerer til bevegelse, som igjen fremmer folkehelse. Trygge adkomster og lett tilgjengelige beliggenheter til skolene fremmer også mulighet til bruk og sambruk av bygg og uteområder for befolkningen ellers.

Tryggere skoleveier og nærmiljøer støtter opp under regjeringens mål (*Nasjonal transportplan 2022–2033*) om at flere barn skal sykle eller gå til skolen.

For enkelte av alternativene som utredes for ny skolestruktur er det nødvendig å etablere ny bussoppstillingsplass og HC-parkering.

2.6. Sentralisering, sambruk og merverdi

Nye skoler kan i tillegg til å være gode bygg for undervisning, ha en viktig rolle i arbeidet med bærekraftig stedsutvikling og et viktig bidrag til inkluderende, tilgjengelige og levende lokalmiljø.

Frem til i dag har de fleste bygg, inkludert skoleanlegg, blitt planlagt som egne bygg med én funksjon. Slik blir mange bygg stående tomme store deler av døgnet, og vi får til sammen et overskudd av arealer som er dyrt å drifte og vedlikeholde. Dette er lite bærekraftig i det lange løp. Bygg og anlegg kan bli mer økonomisk, miljømessig og sosialt bærekraftige, om man deler arealer og felles aktivitet.

Det jobbes med å sentralisere funksjoner både globalt og nasjonalt. Fortettingen av sentrumsområder gir økte muligheter for sambruk og flerbruk av bygg og områder. Kortere avstander mellom funksjonene gir mulighet for at flere oppgaver kan løses på ett sted, og slik blir mer tilgjengelige for flere. Dette tiltrekker seg mennesker som igjen bidrar til levende sentrumsområder med større levedyktighet.

Å skape gode og trygge sosiale møteplasser er et viktig virkemiddel for å skape trivsel, samhandling og samspill mellom mennesker, og bidrar i bekjempelsen av den økende ensomheten i samfunnet. Skolen som et nærmiljøanlegg vil i tiden fremover være et av våre viktigste steder for å tilrettelegge for sosial bærekraft. Når anleggene er tilrettelagte for sambruk, har en sentral plassering, er lett tilgjengelige med nærhet og gangavstand til andre funksjoner som for eksempel idrett, kultur, gode uteområder og sentrumsfunksjoner, vil det kunne gjøre at flere mennesker kan samles og skape bedre sosial tilhørighet. En samling av funksjonene vil gjøre det enklere for kommunen, frivillighet, lag og foreninger å opprettholde et godt og variert tilbud til alle aldre i kommunen.

Et nytt eller renovert bygg kan lett tilpasses ulike brukergrupper. Gjennom moderne nøkkelsystemer, og sonedelte bygg, vil deler av bygget kunne skjermes, tilgjengeliggjøres og tilpasses behovene som kommunen har.

I det påfølgende vurderes ulike muligheter for sambruk for å skape merverdi i et skolebygg.

2.6.1. Kulturskole

Kulturskolen holder til i kulturhuset Kaupanger. Rektor og de øvrige ansatte, setter pris på friheten som et eget bygg gir. Sambruk kan oppleves som krevende, og kulturskole har gjerne en del instrumenter og teknisk utstyr som må flyttes på dersom for eksempel øvingsrom skal sambrukes med noen andre. På den andre siden, er ikke Kaupanger godt tilrettelagt for kulturskole, hverken med tanke på lyd eller universell utforming. Det er relativt vanlig å legge kulturskole inn i et skoleanlegg, men det må tilrettelegges både for kulturskole- og skoledrift i et slikt bygg. Mye av aktiviteten i en kulturskole er på ettermiddag og kveld, og dermed kan et skolebygg få mer aktivitet

større deler av døgnet. Kaupanger er sannsynligvis bedre egnet til andre formål enn kulturskole, og det er selvsagt viktig å ta vare på et slikt praktbygg i sentrum av Ringebu.

2.6.2. Makerspace

Makerspace har i dag et eget bygg dedikert til formålet. Bruken av bygget er dermed begrenset til åpningstidene som de ansatte der bestemmer. Mange av aktivitetene som foregår i bygget er godt forenelig med læreplanenes føringer for innhold i fag. De ansatte på Makerspace kan også tilføre skolen en betydelig kompetanse som de har opparbeidet seg.

2.6.3. Ringebu læringscenter

Ringebu læringscenter har ansvaret for voksenopplæring i Ringebu kommune, og tilbyr norskopplæring og grunnskoleopplæring for voksne. Det vil være mange gode effekter av sambruk mellom en skole og voksenopplæring, kanskje særlig med tanke på lærerressurser.

2.6.4. Ungdomsklubb

Ungdomsklubben i Ringebu et populært tilholdssted for ungdom etter skoletid. Det ombygde bolighuset egner seg godt til formålet, men har noen utfordringer med tanke på universell utforming og tilgjengelighet for alle. Ungdomsklubben kunne sannsynligvis hatt tilhold i deler av et skolebygg, og slik sett sørget for at skolebygget benyttes i større deler av døgnet.

2.7. Tomtenes mulighetsrom

I det kommende kapittelet ses det nærmere på tomtene som skal vurderes til skoler i Ringebu kommune. Etter grovsilingen av mulige tomter er det fire tomter som er med videre (Se vedlegg «Tomtevurderinger»):

1. Tomt Ringebu barneskole
2. Tomt Fåvang barneskole
3. Ungdomsskoletomta i Ringebu
4. «Hyttetomta» i Fåvang

Tomtene har ulike potensialer og utfordringer ved videreføring av skole eller for nybygg. Sett ut fra tomtenes beliggenhet, beskaffenhet, kapasitetsberegninger fra Fase 1, og eksisterende byggs tilstand, vurderes hver tomts mulighetsrom for utbygging av aktuelle alternativer.

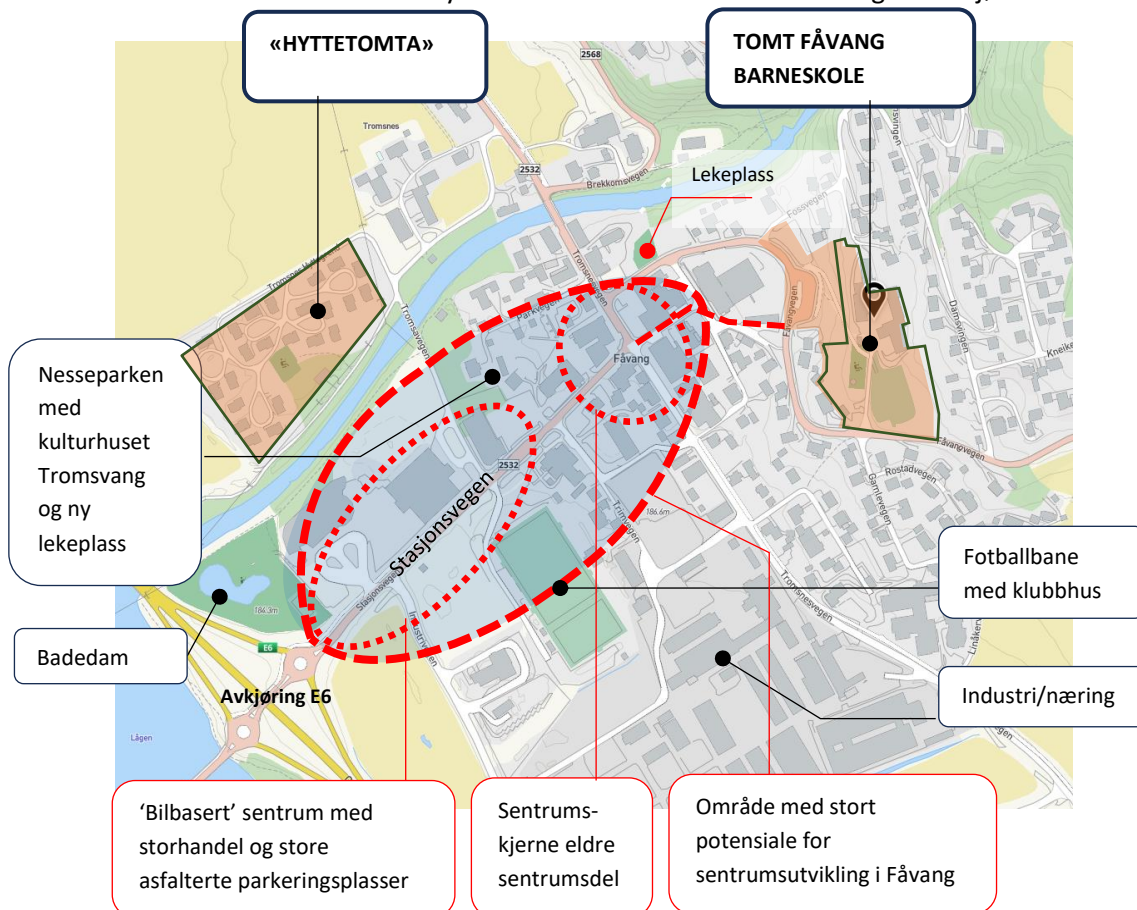
2.7.1. Tomter i Fåvang

Tomteanalysene i vedlegg angir to tomter i Fåvang som kan egne seg til skole.

- Tomt Fåvang barneskole
- «Hyttetomta»

De to tomtene har beliggenhet like utenfor sentrumsbebyggelsen. Det er derfor hensiktsmessig å først se litt på sentrumsstrukturen i Fåvang.

Sentrumsstrukturen i Fåvang er endret fra å tidligere ha hovedvekt i Tromsnesvegen til nå å strekke seg mot E6. Her vokser opp store bygninger og asfalterte flater for bilbasert handel. En ulempe er at den bilbaserte handelen tar lite hensyn til kvaliteter som stedsidentitet og nærmiljø. Men en fordel er

Fåvang sentrum med beliggenhet til de to tomtene «eksisterende barneskole» og «Hyttetomta» like utenfor sentrumsbebyggelsen.

at det som bygger seg opp i retning av E6 har kort avstand til den eldre sentrumskjernen, noe som gir mulighet til en forsterkning av hverandre. Begge ligger med hovedtyngde rundt Stasjonsvegen, et område med et potensial til både fortetting og forgrønning, og til å bli et mer attraktivt sted for både handel, lokalbefolkning og besøkende.

Tomta til Fåvang barneskole ligger på høyden i bakkant av sentrum, og vil ikke være så tilgjengelig for de uten bil og for de som har mindre god bevegelighet. Beliggenheten har ingen naturlig kontakt med sentrum som gjør skolen mindre gunstig for sambruk av funksjoner, og vil i liten grad bidra til en videre sentrumsutvikling.

«Hyttetomta» ligger bedre tilgjengelig fra sentrum, og har en mer egnet plassering for sambruk av funksjoner. Beliggenheten gjør det mulig å forsterke parken og aksen sørover til idrettsanlegget, og kan skape mer kvalitet og aktivitet i sentrum.

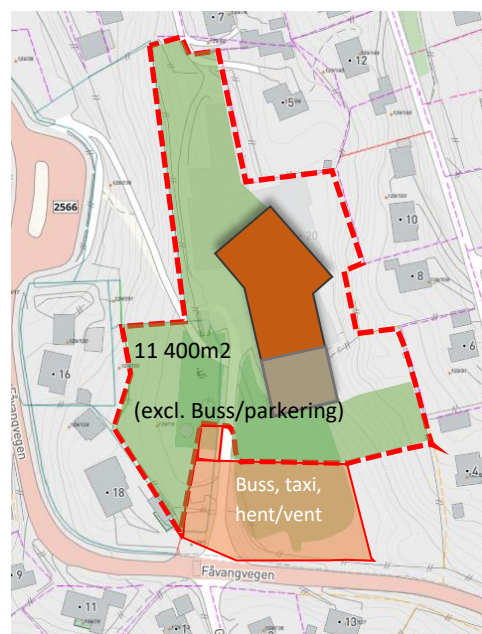
TOMT FÅVANG BARNESKOLE

- Tomta til eksisterende barneskole i Fåvang har kun kapasitet for en 1-7 skole.
- I rapporten fra Fase 1 ble det eksisterende skolebygget anbefalt å rives grunnet byggets kompleksitet og tilstand. Det betyr at det må bygges et helt nytt bygg for skolens elever.
- Ny bussoppstillingsplass må anlegges på høyde med skolen. Dette vil ta en god del verdifullt lekeareal av tomta i sør. Se vedlegg til rapport «Ringebu og Fåvang barneskoler. Utvikling av adkomst – og parkeringsløsninger». Varelevering vil ytterligere redusere lekearealet.
- Illustrasjonen nede til høyre viser at bussoppstillingsplass med hente- og bringesone tar mye areal. Det er markert et skolebygg der de estimerte arealene er fordelt over 3 etasjer. Selv med et kompakt skolebygg, vil det bli utfordrende å lage gode uterom for lek. Det må vurderes om det bør kjøpes opp en eller flere tilgrensende tomter for å gi mer plass til en større variasjon av aktiviteter og lek.
- Store deler av tomta har bratt hellende terreng, og er mindre egnet til både bygging og lekeplassutforming. På grunn av skoletomtas størrelse, form og terrengforming, vil ikke skolen være godt egnet til utvidelse av volum ved en eventuell senere endring av skolestruktur.

--- Skoletomt

Eksisterende skole kan ikke bevares.

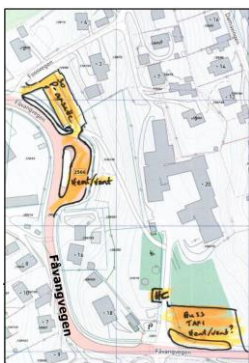

--- Skoletomt etter fratrukk ny bussoppstilling.

Nybygg Barneskole

Gymsal

Fotavtrykket til en ny skole der det estimerte arealet er fordelt over tre etasjer.

Mulighet for ny bussoppstilling ved barneskolen. Skisse fra Structor.

- Tomta har kapasitet til både å bygge ny barneskole, og til en samlet 1-10 skole.
- Det er mye som må tilrettelegges før tomta er byggeklar. Mange tomter må kjøpes ut og området må omreguleres.
- For å komme over flomnivå, må hele tomta heves minst 2 meter på det laveste. Sett utenfra inn mot skoletomten kan terrengendringen gi en uheldig visuell sikt.
- Hovedadkomsten til skolen antas mest hensiktsmessig å være fra Stasjonsvegen til Tromsavegen. Denne vegen knytter skolen til sentrumsbebyggelsen og idrettsplassen. Bro over elva og vei må utbedres med plass til sykkel- og gangfelt. Det innebærer oppkjøp av areal langs Tromsavegen. Dette kan komme i konflikt med et planlagt leilighetsbygg, med gitt rammetillatelse, nordøst for veien. I tillegg må det etableres trygg krysning av Stasjonsgata, mot fotballbanen for myke trafikanter.

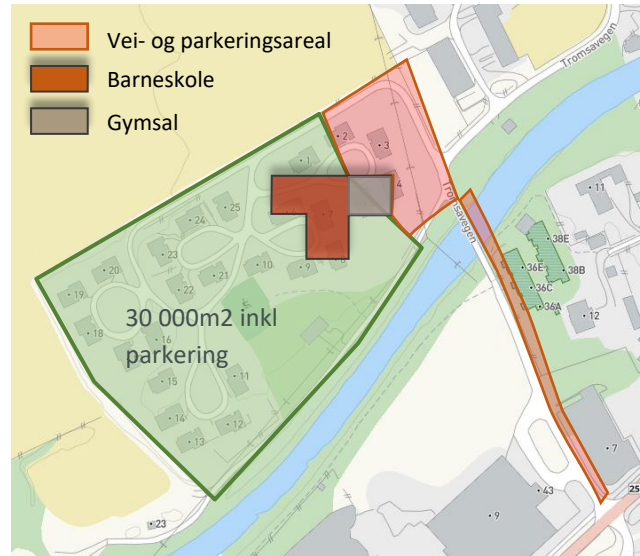
«HYTTETOMTA»

Hovedadkomsten til skolen må etableres med bredere vei og ny bro.

Barneskole på «Hyttetomta»

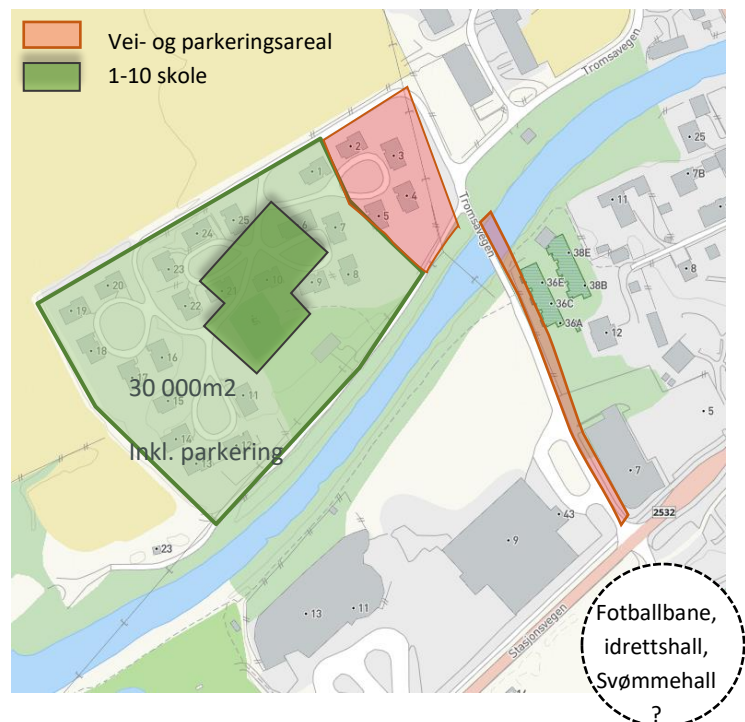
For en barneskole kan tomtearealet reduseres noe, og ikke alle tomter må kjøpes ut. Men de nødvendige tiltakene som må utføres før det kan bygges på tomta, vil være omtrent de samme for en liten som en stor skole. For bygging av en liten barneskole blir dette store forberedende arbeider og kostnader.

Eksempel på plassering av en ny barneskole på Hyttetomta. Fotavtrykket er for en skole med areal fordelt over to etasjer og gymsal.

1-10 skole på «Hyttetomta»

- Illustrasjonen til høyre viser det er mulighet for plassering av et skolebygg for en 1-10 skole på tomta. Tomta er stor nok til at bygget kan plasseres slik at det kan dannes definerte soner for ulike elevgrupper, samt egne inngangssoner tilpasset de forskjellige alderstrinnene.
- Tomta er flat, men har et godt utgangspunkt for variert lekeareal med tilførsel av vegetasjon og terrengforming med fyllmasser.

Hovedadkomst til skolen må anlegges med bredere vei og ny bro. Bygget som er illustrert er i to etasjer uten idrettshall.

- En 1-10 skole i Fåvang vil føre med seg behov for å bygge en idrettshall ved skolen. Om det skal bygges basseng, bør dette også plasseres i nærhet til skolen. Selv om tomta kanskje er stor nok, kan det kan være utfordrende å få alle funksjonene inn på tomta uten at det går ut

over en god og variert lekeplass, tilpasset en 1-10 skole. I tillegg må det vurderes om det er ønskelig med den tilhørende logistikken inn på tomta. Plassering av idretts- og svømmehall kan også vurderes å løses på denne måten:

1. Idrettshall ved skolen og svømmehall for eksempel i området ved fotballbanen, «Sportstomta». Se tomte vurdering i vedlegg.
2. idretts- og svømmehall bygges samlet i området til Fotballbanen, i nærhet til fotballbanen, slik at alle idrettsfunksjoner samles. For skolen sin del vil det være en ulempe med avstand til idrettshall og svømmehall.

2.7.2. Tomter i Ringebu

Tomtevurdering i vedlegg angir to tomter i Ringebu som kan egne seg til skole.

- Tomt Ringebu barneskole
- «Ungdomsskoletomta»

Den kompakte sentrumskjernen med blant annet skysstasjon, kommunehus, bibliotek, kulturskole og detaljhandel har blitt en slags merkevare for Ringebu kommune. En utfordring i Ringebu er barrierer som elva Vålå, E6 og toglinje. Om det kan skapes god kontakt over barrierene, er det et potensiale at det er mange lett tilgjengelige områder som er interessante for videre sentrumsnær utvikling av tettstedet.

De to skoletomtene i Ringebu har beliggenhet like utenfor sentrumsbebyggelsen.

Tomta til Ringebu barneskole ligger i høyden i bakkant av sentrum, og vil ikke være så tilgjengelig for de uten bil og for de som har mindre god bevegelighet. Beliggenheten har ingen naturlig kontakt med sentrum som gjør skolen mindre gunstig for sambruk av funksjoner og vil i liten grad bidra til en videre sentrumsutvikling.

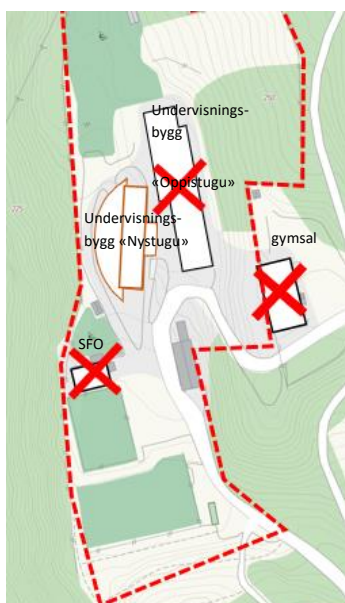
«Ungdomsskoletomta» ligger litt lenger fra sentrumsbebyggelsen, men ligger i et område med et stort mulighetsrom. Mellom sentrumskjerner og ungdomsskole, på sørsiden av E6 og toglinje, er det blant planlagt et område for utbygging av leiligheter, som kan være med å oppgradere området og kontakten mellom sentrum og skoleomt.

TOMT RINGEBU BARNESKOLE

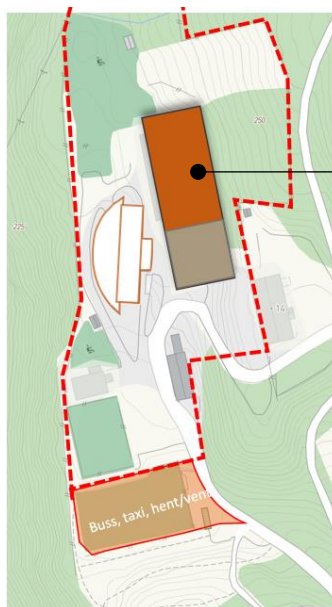
- Tomta til eksisterende barneskole på Ringebu har kapasitet kun til barneskole.
- Det må det anlegges bussoppstillingsplass på høyde med skolebyggene. Både avkjøring fra Vekkomvegen og den bratte vegen opp til skolen vil være utfordrende for busser, spesielt på vinterføre. Bussoppstillingsplassen vil ta av verdifullt lekeareal, ballbanen går tapt sør på tomten. Se også vedlegg til rapport «Ringebu og Fåvang barneskoler. Utvikling av adkomst – og parkeringsløsninger»
- Skoleanlegget består i dag av flere ulike bygg, der et par er vurdert uegnet til dagens funksjon, deriblant gymsalbygget og SFO-bygget. Det betyr at skolen må bygge nye arealer til SFO og ny gymsal i tillegg til ekstra læringsarealer som skolen også har behov for.

Mulighet for ny bussoppstilling ved barneskolen. Skisser fra Structor.

Bygg som foreslås å rive.

Fotavtrykket til nødvendig areal for Ringebu barneskole, der det estimerte arealet er fordelt over tre etasjer.

- Barneskole
- Gymsal

- Det er begrenset plass på tomten, den er smal og har en utfordrende topografi. Lekeareal går tapt med ny bussoppstilling. For å beholde nok lekeareal og god sirkulasjon mellom øvre og

nedre lekeplass, anbefales det å også rive det en-etasjes skolebygget «Oppistugu». (dette er ny anbefaling for Fase 2). Istedenfor kan det bygges et kompakt bygg i flere etasjer som ikke tar for mye plass på tomta. Det nyeste skolebygget «Nystugu» vil trenge nødvendig oppgraderinger.

- Lekeplassen har gode kvaliteter for allsidig lek og bevegelse. En universelt utformet lekeplass vil imidlertid alltid være utfordrende på grunn av nivåforskjellene i terrenget.
- På grunn av skoletomtas størrelse, form og terrengforming, vil ikke tomta og skolen være godt egnet til utvidelse av volum ved en eventuell senere skolesammenslåing.
- Skolen blir ligger i høyden i bakkant av sentrum og vil ikke være så tilgjengelig for de uten bil og for de som har mindre god bevegelse. Beliggenheten har ingen naturlig kontakt med sentrum som gjør skolen mindre gunstig for sambruk av funksjoner.

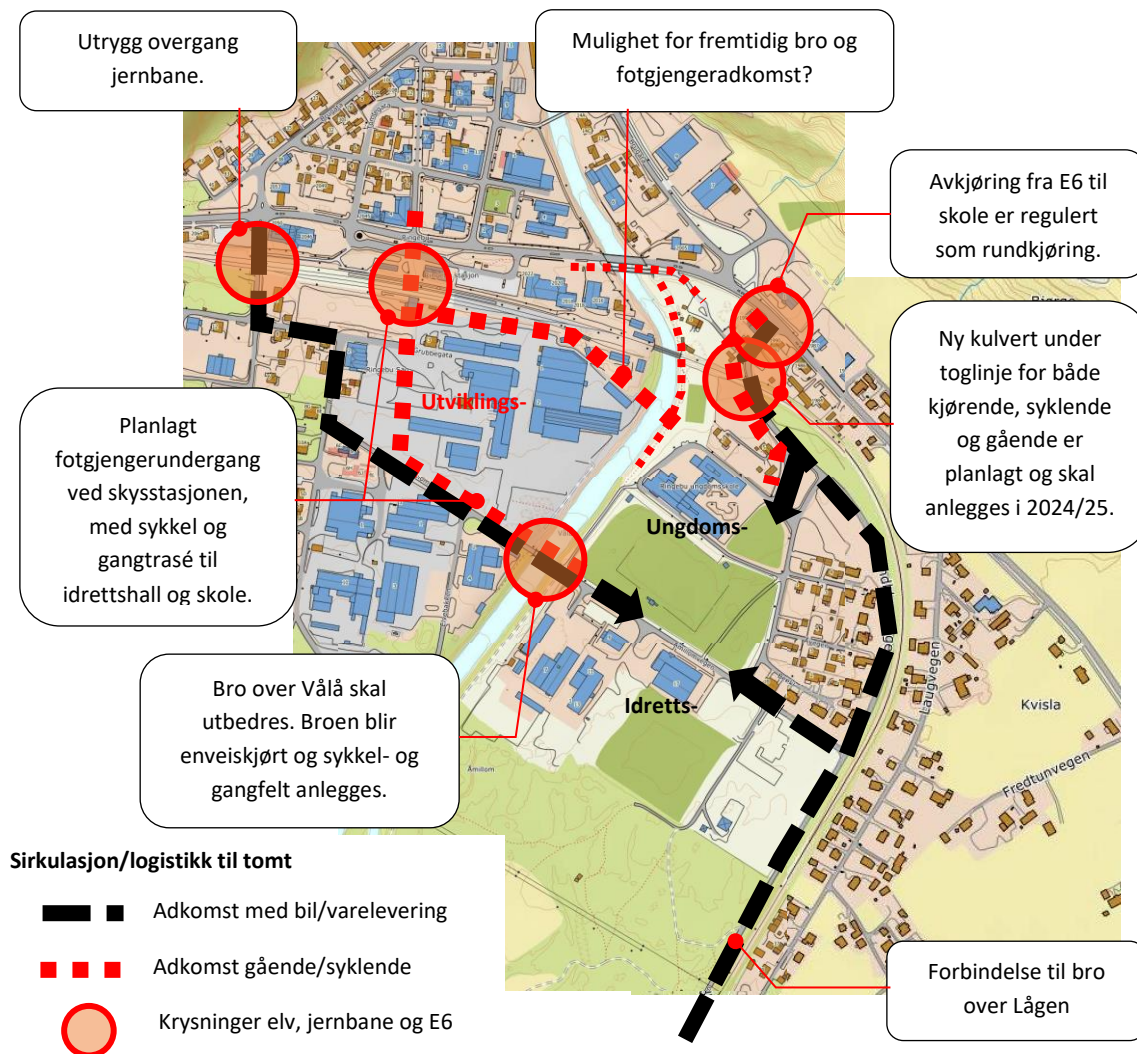
UNGDOMSSKOLETOMTA

- Tomta ved eksisterende ungdomsskole er stor, og egner seg til både ungdomsskole og til en 1-10 skole. I tillegg er det plass til å bygge et eventuelt nytt svømmeanlegg.
- Eksisterende ungdomsskolebygg er bygget opp med en lesbar og fleksibel struktur. Med søyler og dekker har bygget en fleksibilitet for endringer i inndeling av rom og funksjoner og gjør den i utgangspunktet også mer egnet for videre utbygging.
- Ungdomsskolebygget fremstår for mange i god stand, men bygget sliter med store vannlekkasjer fra takene, betongråte, eldre installasjoner, dårlig akustikk og tilfredsstillende ikke dagens tekniske krav til skolebygg. Uansett alternativ, har bygget behov for forholdsvis store oppgraderinger. Om man skal bygge videre på ungdomsskolen må det utføres en grundig tilstandsanalyse for å se hvor store de bygningsfysiske utfordringene er, og hvordan skolen vil egne seg til ønsket utbygging.
- Svømmebassenget som ligger i tilknytning til skolen er i en dårlig forfatning, og det vil måtte bygges nytt eller eksisterende totalrenoveres. Se eget kapittel 2.5.4 om dette.

I denne rapporten er det valgt å se på videreføring av eksisterende bygning slik:

- Alternativ 0 og 1. Som ungdomsskole og liten 1-10 skole er det tatt utgangspunkt i at det eksisterende ungdomsskolebygget gjenbrukes.
- Alternativ 2. For en samlet 1-10 skole i kommunen tenkes det et nybygg og rive eksisterende skolebygg. Om det blir aktuelt å jobbe videre med dette alternativet, må allikevel gjenbruk av eksisterende bygg vurderes videre.

Uansett skolestruktur må adkomstforholden til ungdomsskoletomta og idrettshallen utbedres, slik at det kan skapes trygge forbindelser for myke trafikanter. Flere tiltak er allerede besluttet og vil bli utført i nær fremtid. Illustrasjonen under viser både eksisterende og nye adkomstveier – og muligheter til ungdomsskoletomta.

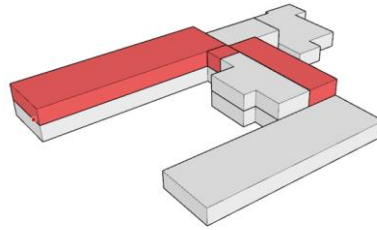

Fortsette som ungdomsskole (Alternativ 0)

- Skolebygget er romslig for bruk som kun ungdomsskole. Om man kun ser på antall m², vil man med en annen inndeling av rom, kunne få plass til nesten dobbelt så mange elever enn det er på skolen i dag.
- Til tross for mye areal i bygget, har personalet begrenset areal, det mangler grupperom og gode vrime/oppholdsarealer for elevene, i tillegg til mer varierte læringsarealer.
- Bygget vil ha behov for både innvendige og utvendige oppgraderinger. I tillegg bør uteområdet oppgraderes for å gi ungdomsskoleelevene større variasjon i både terrengforming og ulike typer aktivitets- og møteplasser.

Liten 1-10 skole ved ungdomsskolen (Alternativ 1)

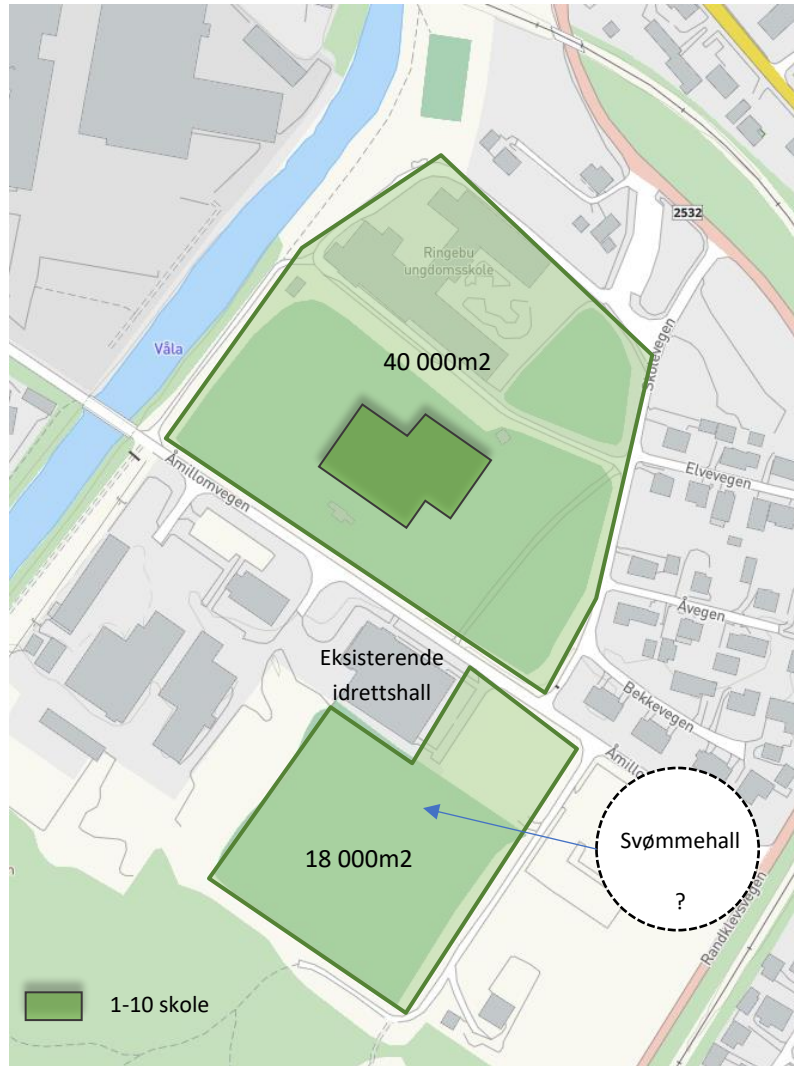
- Det må bygges tilbygg til den eksisterende ungdomsskolen for å få nok areal til Ringebu barneskoles elever.
- En endret bruk fra ren ungdomsskole til å bli en 1-10 skole vil kreve stor endring av innvendig inndeling og logistikk av eksisterende bygg. I tillegg vil en stor del av bygget få en ekstra etasje. Endringene vil antakelig utløse en hovedombygging av hele eller store deler av bygget, som medfører at bygget må følge strengere byggtekniske krav (tek. 17).
- Utvendig logistikk og uteområde må tilpasses en 1-10 skole med ulike innganger og aktivitetssoner for både barneskoleelever og de større ungdomsskoleelever. Det må tilføres variasjon i aktiviteter, vegetasjon og landskap på lekeplassen.
- Ved en eventuell senere nedlegging av Fåvang barneskole, må bygget igjen legges til ekstra areal. Et påbygg vil som regel gi mindre hensiktsmessige arealer enn et bygg som oppføres i ett trinn.

Eksempel på mulighet for utbygging av eksisterende ungdomsskolebygg til en liten 1-10 skole. Illustrasjon hentet fra rapport Fase 1

En samlet 1-10 skole på "Ungdomsskoletomta" (Alternativ 2B)

- Det er god plass til å bygge ny samlet 1-10 skole med tilhørende lekeplass og aktivitetsareal i tillegg til areal til gode logistikkmønstre for trafikk til skole, idrettshall og eventuelt svømmeanlegg.

Skolebygget, som er illustrert, er i to etasjer uten idrettshall.

- Illustrasjonen over viser fotavtrykket til beregnet areal for en 1-10 skole fordelt over to etasjer. Skolen kan bygges på ulike steder på angitt areal, men det bør tas hensyn til at:
  - drift av eksisterende skole bør opprettholdes ved bygging av ny.
  - avstand til idrettshall bør være minimal.
  - å skape adskilt sirkulasjon for logistikk harde og myke trafikanter
- Tomta er flat, men har et godt utgangspunkt for variert lekeareal med tilførsel av vegetasjon og terrengforming med fyllmasser.

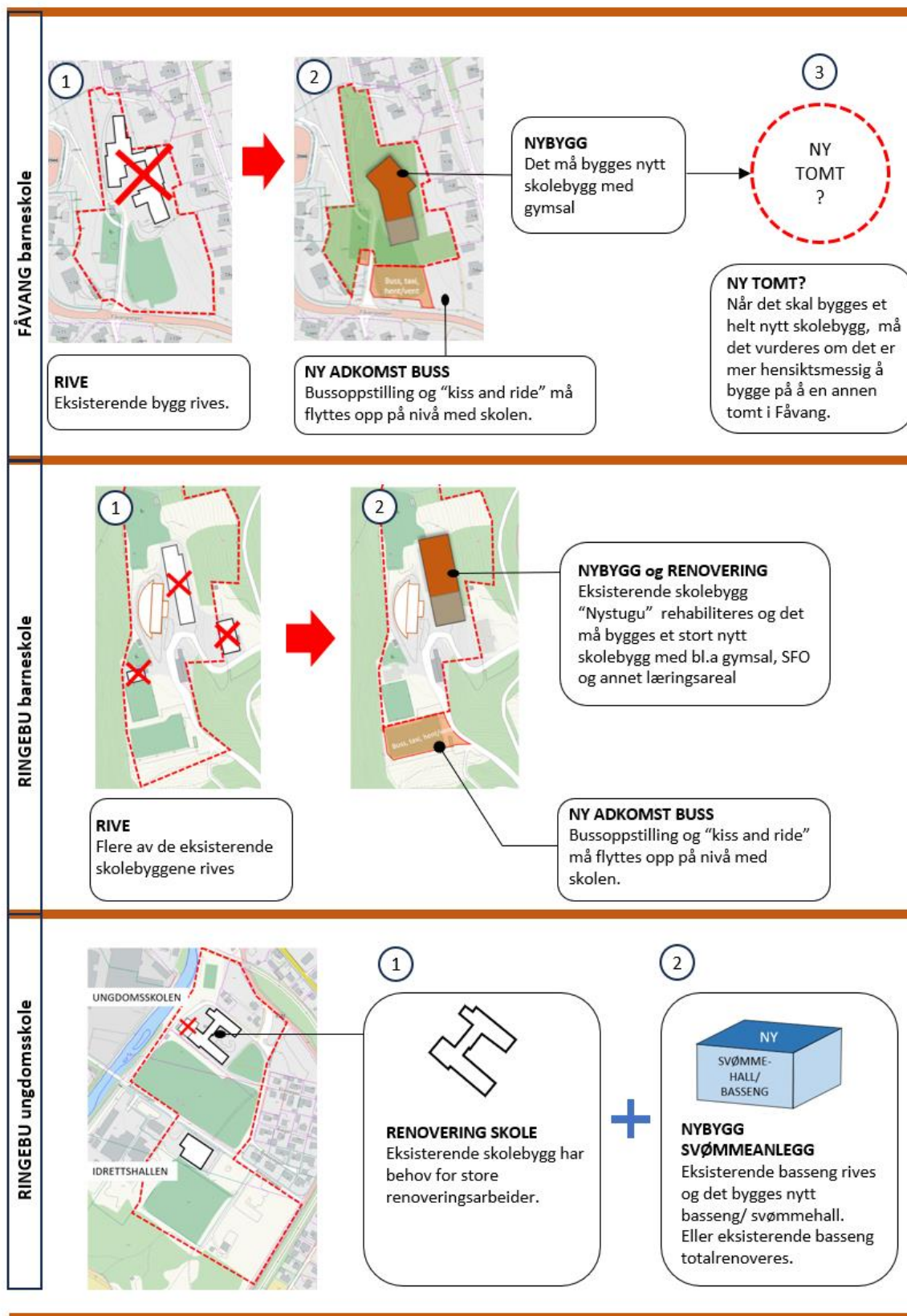

2.8. Hva må utføres i de ulike alternativene?

Når de fire ulike alternativene skal vurderes, må man se på helheten av tiltak det vil være behov for ved hvert av alternativene. Stort vedlikeholdsetterslep og tungvinte og mangelfulle løsninger ved de eksisterende skoleanleggene betyr at det ikke finnes noen enkel løsning. Når kommunen skal velge en skolestruktur med varige og funksjonelle løsninger for en god og fremtidsrettet skole, vil det uansett være behov for store resurskrevende inngrep.

2.8.1. Hva må utføres i ALTERNATIV 0?

Dagens løsning med to barneskoler og en ungdomsskole.

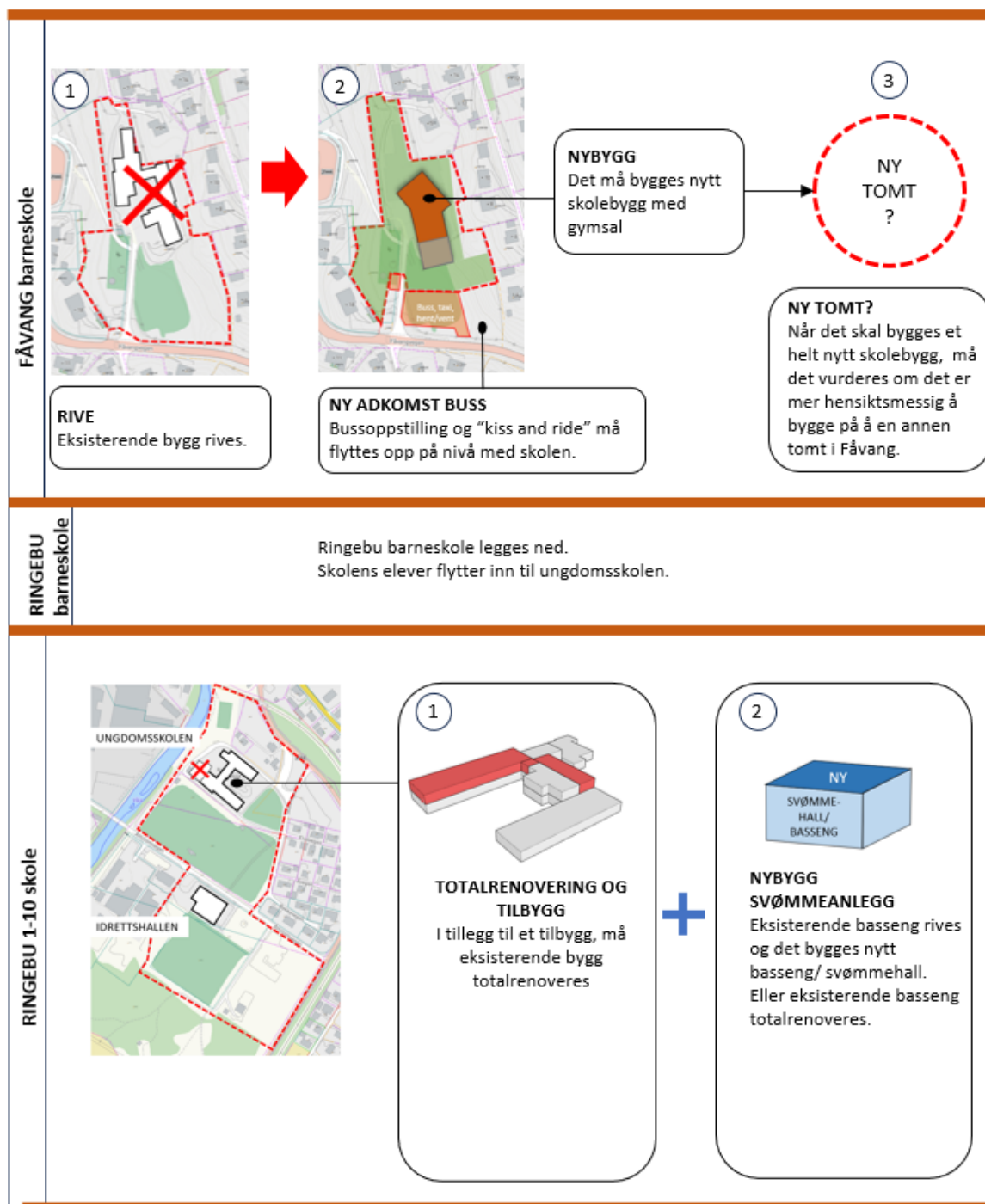

Det er store tiltak som må utføres om kommunen ønsker å beholde dagens skolestruktur. Alternativet er også lite arealeffektivt. Til sammen har de tre skolene et stort areal per elev på grunn av at alle skolene må ha hver sin gymsal, spesialrom og annet læringsareal. Med mange kvadratmeter bygg i tillegg til tre skolegårder blir det mye å drifte og vedlikeholde.

Det er ingen av skolene som kan opprettholde drift under bygging og ombygging av anleggene.

2.8.2. Hva må utføres i ALTERNATIV 1

To skoler – 1-7 på Fåvang og 1-10 i Ringebu

Til sammen er det store tiltak som må utføres med både nybygg til barneskole i Fåvang og tilbygg og total omorganisering av ungdomsskolen.

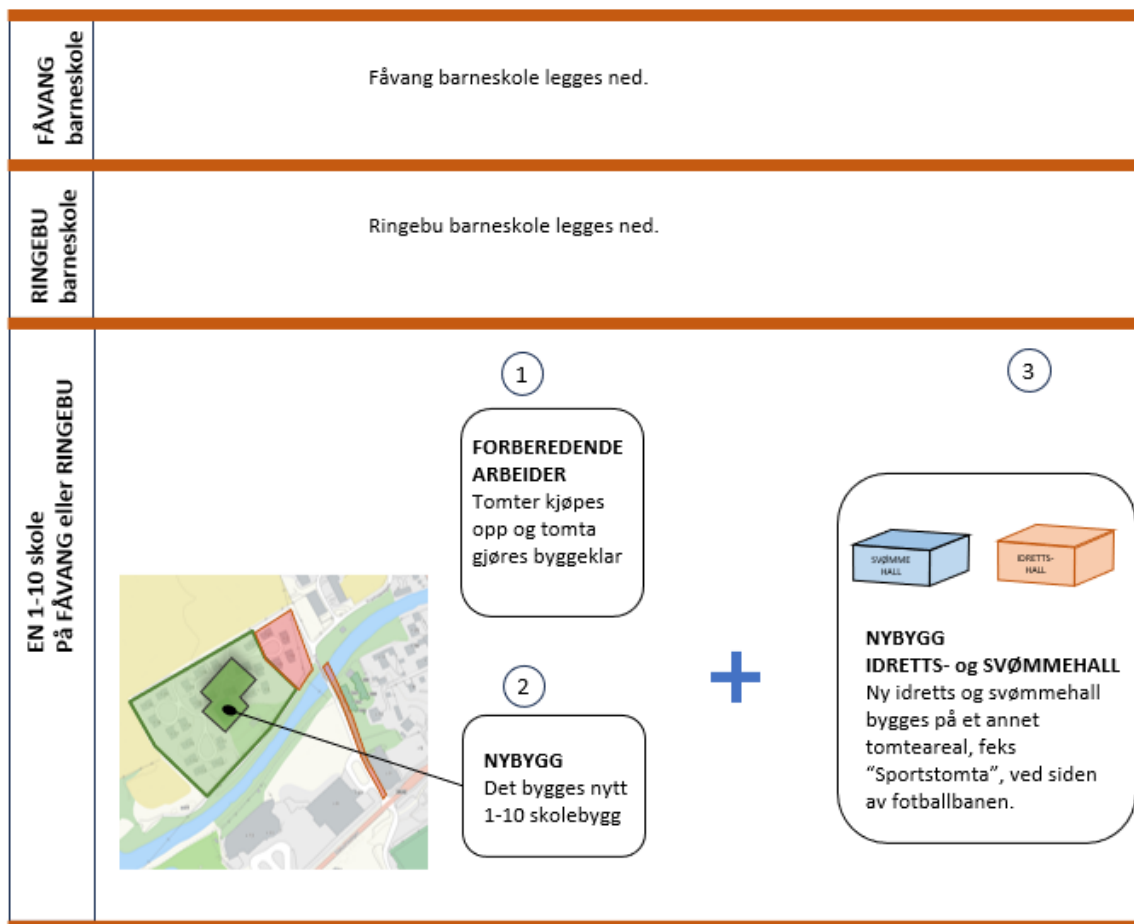
Alternativet er mer arealeffektivt enn alternativ 0, men det vil fortsatt være mange kvadratmeter per elev å drifte.

Det er ingen av skolene som kan opprettholde drift under bygging og ombygging av anleggene.

2.8.3. Hva må utføres i ALTERNATIV 2A

En skole – 1-10 på Fåvang

2A gir et arealeffektivt skoleanlegg der bygg og areal kan tilpasses godt til kommunens elevmasse og ønsket bruk av bygget.

Alternativet har en del utfordringer og kostnader med hensyn til å gjøre tomte byggeklar.

I tillegg vil det antakelig være nødvendig med ekstra tomteareal, for eksempel ved fotballbanen, om det skal bygges både idretts- og svømmehall ved 1-10 skolen.

2.8.4. Hva må utføres i ALTERNATIV 2B

En skole – 1-10 på Ringebu

FÅVANG barneskole	Fåvang barneskole legges ned.
RINGEBU barneskole	Ringebu barneskole legges ned.
EN 1-10 skole På FÅVANG eller RINGEBU	 <p>1 RIVE Eksisterende skolebygg rives.</p> <p>2 NYBYGG SVØMMEANLEGG Eksisterende basseng rives og det bygges nytt basseng/ svømmehall. Eller eksisterende basseng totalrenoveres.</p> <p>NYBYGG Det bygges nytt 1-10 skolebygg</p>

2B gir et arealeffektivt skoleanlegg der bygg og areal kan tilpasses godt til kommunens elevmasse og ønsket bruk av bygget.

Det er plass til eventuelt nytt svømmeanlegg på tomta.

2.8.5. Oppsummering bygg og kvadratmetere

Ut fra tabellen under ser man at det er ca 4800 m² mer bygg å drifte om man vil fortsette dagens skolestruktur i forhold til alternativene 2A og 2B. Om kommunen skulle velge å gå for å samle alle skolene inn i én 1-10 skole, kan man vurdere å integrere både kulturskole og Makerspace i skolebygget. Slik kan kommunen optimalisere bruk av antall bygninger.

	m ²	m ² /elev (395elever)
Alt. 0	9930	25,1m ²
Alt. 1	7950	20,1m ²
Alt. 2A	5100	12,9m ²
Alt. 2B	5100	12,9m ²

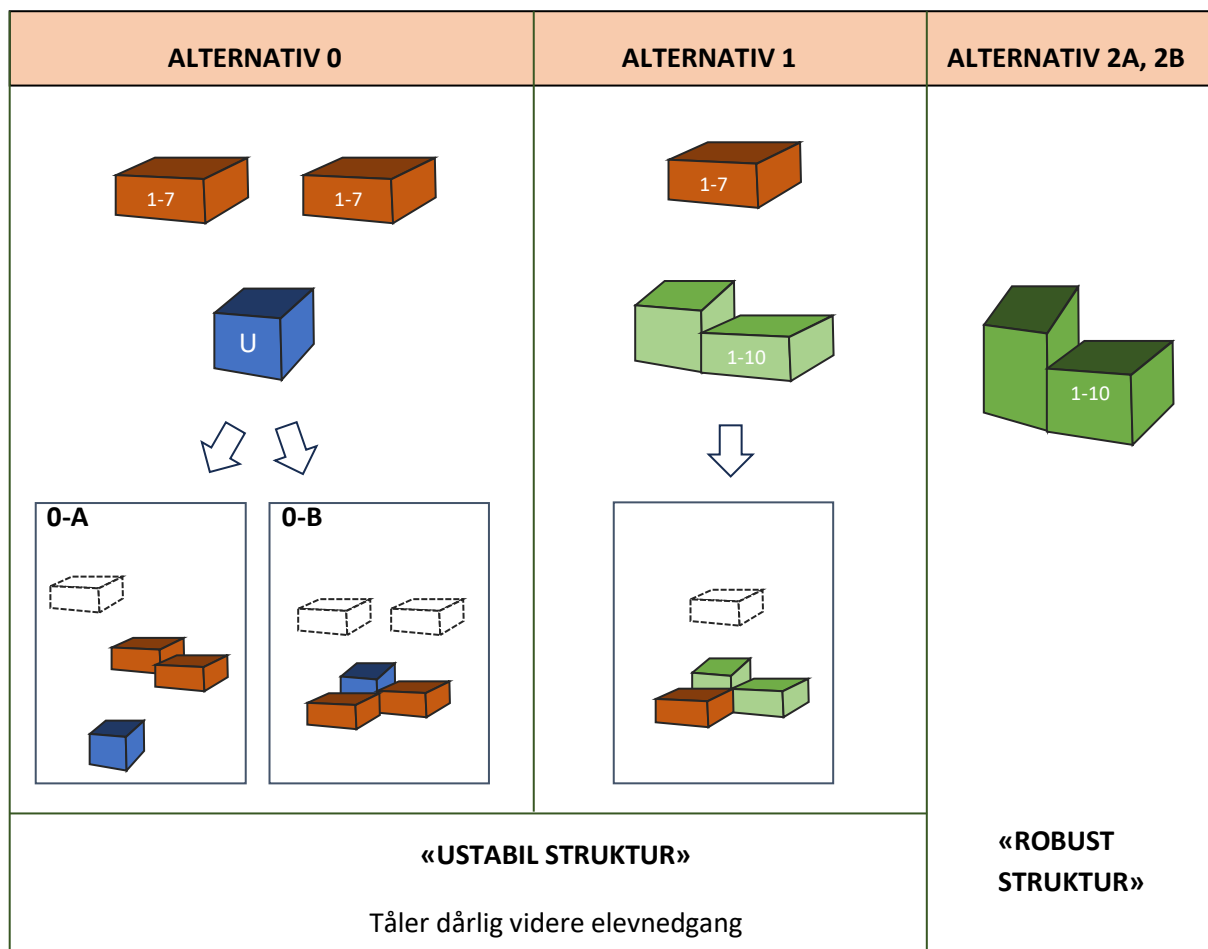
Det sammenlagte arealet av skoler i hvert alternativ. Arealene til idrettshall og svømmehall er ikke med i disse beregningene.

2.9. Scenariotenking

For planlegging av nye prosjekter og funksjoner er det viktig tenke seg inn i mulige fremtidsscenarioer som hjelp til å ta fremtidsrettede beslutninger.

I Norge synker fødselstallene, og det er stor forflytning til de større byene. Ringebu kommune må uansett alternativ sette inn store midler for å gi barna et fullverdig og fremtidsrettet skoletilbud. For å velge en langsiktig løsning som ikke nok en gang må endres i nær fremtid, blir det viktig å vurdere alternativene i lys av hva som kan skje om det blir en videre elevnedgang,

Hva skjer om skolestrukturen må endres etter få år grunnet videre elevnedgang?

ALTERNATIV 0. Resurskrevende og dyre ombygginger og nybygg kreves ved alle skoleanleggene.. Med en nedgang i elevtall, blir de tre skolene fort for store og det blir krevende å opprettholde alle skolene i mange år fremover. Om kommunen da må tenke ny skolesammenslåing betyr dette på nye store tilpasninger. Her er det to muligheter:

- 0-A: Slå sammen barneskolene, men ingen av barneskoletomtene er godt egnet til sammenslåing på grunn av utfordrende tomter.
- 0-B: Slå sammen alle skolene og danne en stor 1-10 skole.

Ved begge mulighetene står nylig renoverte bygg eller nybygg i fare for å bli stående tomme med utfordrende etterbruk, samtidig som andre bygg må kanskje bygges ut eller nye bygg bygges. Alternativet krever store ressurser av økonomi og klima, og byr på liten stabilitet i årene som kommer.

ALTERNATIV 1. Alternativet gir resurskrevende og dyre prosjekter ved begge skoleanleggene, med ombygging av ungdomsskolen til å bli en liten 1-10 skole, og et nytt barneskolebygg i Fåvang. Barneskoletrinnene ved begge skolene forblir små, og er sårbare for videre elevnedgang. Fåvang barneskole vil stå i fare for å bli nedlagt. Skolen har en utfordrende etterbruk og vil muligens bli stående tom, mens 1-10 skolen i Ringebru må igjen bygges ut med ekstra volum for å bli en samlet 1-10 skole i kommunen. Den endelige 1-10 skolen vil da være et ombyggingsprosjekt, og ikke bli den skreddersydde skolen man kan danne i alternativ 2.

Alternativet krever store ressurser av økonomi og klima, og kan by på liten stabilitet i årene som kommer.

Alternativ 2A og 2B.

Alternativet gir en robust struktur. Skoleanlegget kan bygges opp med visshet i at anlegget kan planlegges for mange år fremover uten fare for videre nedleggelse. Alternativet kan skreddersys til elevtall, innhold og sambruk og være i en større grad med i en langsiktig bærekraftig utvikling.

2.10. Realiserbarhet

Målsetningene om universelt utformede skolebygg bør realiseres innen 2030. I kommunal sammenheng vil dette kunne være en relativt kort horisont. I flere av alternativene er det mange endringer som eventuelt må på plass før elevene kan ta i bruk et nytt eller renovert skolebygg. Nye tomter må som hovedregel reguleres til aktuelt formål, og i en sentrumskerne er det ofte mange interesser og motstridende behov. En reguleringsprosess vil ofte ta opp mot to år, og i sentrumsområder gjerne lenger. Dersom tomteervervet skaper konflikt, vil det også ta lang tid før kommunen kan tiltrede tomte og starte selve byggeprosjektet. I vurderingene som er gjort både i vedlegg om tomter og i denne rapporten, har vi dermed satt som kriterium at alternativet må kunne reguleres og anskaffes innenfor et rimelig tidsperspektiv (5-6 år).

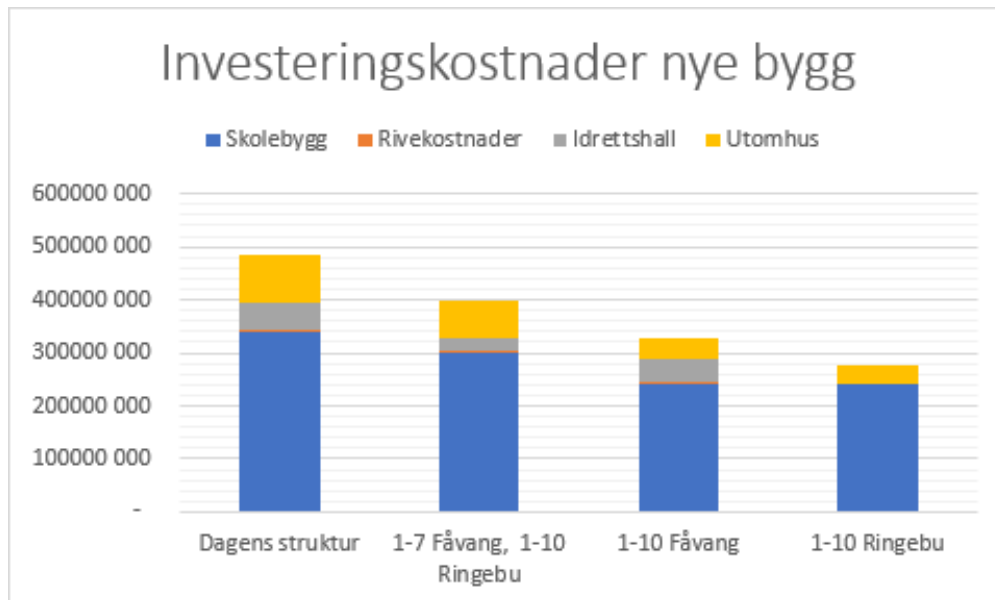
Realiserbarhet handler også om økonomi. Det vil være utfordrende om det velges et alternativ som blir krevende å håndtere rent investeringsmessig, men også med tanke på årlige driftskostnader. Dette temaet blir videre vurdert i neste kapittel.

2.11. Økonomi

Det er ikke utført nye økonomiske kostnadsberegninger i Fase 2, men det ble gjort beregninger av investeringskostnader og driftskonsekvenser i rapport for Fase 1.

Grafen nedenfor viser en sammenstilt investeringskostnad for de ulike alternativene. Kostnadene er splittet på skolebygg, kostnader til riving, eventuelt ny idrettshall, samt opparbeiding utomhus:

Forskjellen mellom 1-10 Fåvang og 1-10 Ringebu er i all hovedsak behovet for en idrettshall i Fåvang dersom dette velges som alternativ. På nåværende tidspunkt er det ikke valgt tomt for skolen, og dersom valgt alternativ medfører grunnverv, så vil disse kostnadene komme som tillegg.

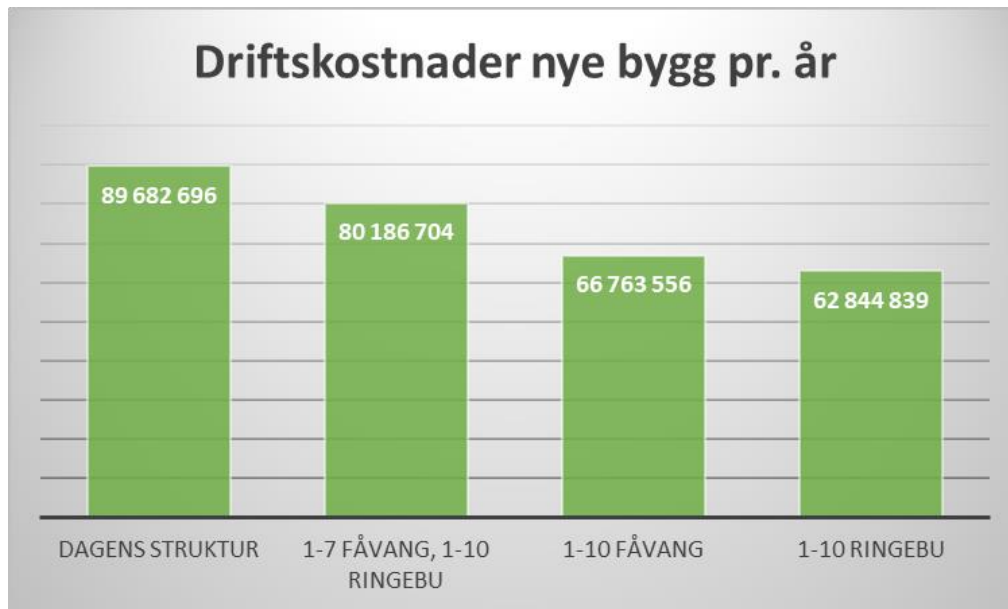
Ringebu kommune har som målsetting at korrigert brutto lånegjeld fratrukket selvkostområdet, selvfinansierende tiltak og videre utlån, skal utgjøre maksimalt 70% av brutto driftsinntekter. Samlet lånegjeld i kommunen utgjør kr. 694 mill. ved utgangen av 2022, noe som utgjør korrigert lånegjeld på 63,1 % av driftsinntektene. Kommende rulleringer av økonomiplanen har som mål å opprettholde måltallet. Investeringer på skolesiden vil ikke komme inn under unntakene som er nevnt ovenfor. Dette betyr at Ringebu kommune sin kapasitet til å ta opp nye lån er svært begrenset.

Anbefalingene fra teknisk beregningsgrunnlag er at kommunen bør ha et netto driftsresultat på 1,75% av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat i 2023 var på 5,7% av brutto driftsinntekter. Kommunen har over mange år hatt et økonomisk driftsresultat langt over landsnittet og har bygget seg opp et disposisjonsfond som utgjør 9,7% av brutto driftsinntekter. Behovene for omstilling er store på tross av tidligere gode resultater. Det er behov for oppgraderinger på skolebyggsiden, og dette vil kreve at kommunen frigjør midler til renter og avdrag i årene som kommer. Alle investeringer som gjøres, må ha potensiale for å redusere driftsnivået i kommunen for å klare å nå dette målet. Dette medfører også at kommunen må tilstrebe langsiktighet i sine investeringer, og ikke bruke lånefinansiert kapital på midlertidige løsninger.

Dersom en i tillegg tar med den demografiske endringen, der Ringebu kommune må bruke mer av sitt driftsbudsjett på helse og omsorg, blir situasjonen enda mer utfordrende for oppvekstsektoren.

Kommunale bygg har jevnt over i hele Norge et stort etterslep. Det anbefales et budsjett for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) på 600 – 800 kr. Årlig pr. m² dersom en skal holde byggene i forsvarlig stand i hele sin levetid.

Figuren nedenfor viser årlige driftskostnader dersom en realiserer investeringer i nye bygg:

3. KRITERIER FOR VURDERING AV SKOLESTRUKTUREN

Kunnskapsgrunnlaget som ble utarbeidet i Fase 1, og som kriteriene fra skolebruksanalysen bygger på, er videreført i Fase 2. Kriteriene er basert på lovverk og forskrifter for bygg og skoledrift, forskning og teori om læring og skolefaglig kvalitet, funn og data knyttet til prognoser og demografi, samt hensyn til stedsutvikling og økonomi. De samme kriteriene er videreført til Fase 2. I tillegg er temaer som realiserbarhet og klima og miljø vektlagt i vurderingen av skolestruktur:

- Realiserbarhet – Alternativet må kunne reguleres og anskaffes innenfor et rimelig tidsperspektiv (5-6 år).
- Klima og miljø - Alternativet bidrar til miljømessig bærekraft.

Tabellen under presenterer hovedkategorier som ligger til grunn for vurderingen. Disse er operasjonalisert i kriterium (mål) og kjennetegn på måloppnåelse.

KATEGORI	KRITERIUM (MÅL)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
HENSIKTMESSIG SKOLESTRUKTUR	Alternativet gir en skolestruktur med hensiktsmessig kapasitet	<i>Kapasitet er tilpasset elevtall, prognose og arealnorm.</i>
		<i>Arealeffektivitet - Bygningsmassen har god og optimal utnyttelse av areal.</i>
PEDAGOGISKE FORUTSETNINGER FOR EN GOD SKOLE	Alternativet gir (pedagogisk) funksjonelle og framtidrettede fysiske lærings- og arbeidsmiljøer	<i>Alternativet understøtter elevaktive læringsformer, variert undervisningsmetodikk og praktisk arbeid.</i>
		<i>Alternativet styrker utvikling av et godt psykososialt lærings- og arbeidsmiljø (Jf. Oppl.l. § 9a og Arbeidsmiljøloven).</i>
	Alternativet skaper attraktive arbeidsplasser som fremmer utvikling av faglige og sosiale profesjonsfelleskap	<i>Et godt og likeverdig skolefaglig og pedagogisk tilbud til alle elevene i kommunen</i>
		<i>Alternativet fremmer tverrfaglighet og samhandling gjennom å samle erfaring og kompetanse i større fagfelleskap.</i>
BYGNINGSMESSIG STANDARD	Alternativet tilfredsstillende krav til godt fysisk miljø som fremmer læring	<i>Alternativet gir et mangfold i form av kompetanse, erfaring, kjønn, alder, preferanser og personlige kvaliteter mm.</i>
		<i>Arealene er universelt utformet, med god orienterbarhet, lett fremkommelighet og ivaretar mennesker med nevroutviklingsforstyrrelser og/eller sensoriske vansker.</i>
		<i>Byggene er sikkert utformet og egnet for å forebygge uønskede hendelser som mobbing, trakassering, overgrep og ytre trusler.</i>
		<i>Bygningsmassen har god teknisk standard som tilfredsstillende krav til innneklima, dagslys mm.</i>
UTEOMRÅDE	Alternativet er attraktivt for allsidig fysisk, faglig, sosial og kulturell aktivitet for skole og nærmiljø	<i>Bygningsmassen og tomt er fleksibel og funksjonell med tanke på fremtidige endringer, og har høy grad av generalitet og elastisitet.</i>
		<i>Oppfyller arealnorm for uteanlegg i skoler.</i>
		<i>Byr på et terreng som utfordrer bevegelsesglede.</i>
		<i>Uteområdet kan utvikles som læringsarena, tilrettelegges for allsidig lek og fysisk aktivitet, samt sosial eller kulturell møteplass og rekreasjonsareal.</i>
		<i>Tilgjengelig og universelt utformet uteområde.</i>
	<i>Skille mellom myke og harde trafikanter (varelevering mm).</i>	

STEDSUTVIKLING OG STYRKING AV SKOLENS ROLLE I LOKALSAMFUNNET	Alternativet bidrar til å styrke nærmiljøet	<i>Tilrettelegger for at skolen skal fungere som et åpent og tilgjengelig nærmiljøanlegg for faglig, kulturell, sosial og idrettslig aktivitet for innbyggere. Alternativet vil være en attraktiv møteplass for befolkningen. Bygg og omgivelser man er stolt av.</i>
		<i>Lokasjonen er med på å skape potensialer til videre utvikling av sentrum.</i>
		<i>Lokasjonen fører til mer eller mindre skoleskys.</i>
KLIMA OG MILJØ	Alternativet bidrar til lavt klimaavtrykk	<i>Bidrar til et redusert arealbehov for bygg og tomtebruk.</i>
		<i>Bidrar til sambruk av arealer for god utnyttelse av det som bygges.</i>
		<i>Bidrar til fortetting av allerede bebygde områder.</i>
		<i>Prosjektet har stor grad av generalitet, fleksibilitet og elastisitet.</i>
REALISERBARHET	Alternativet må kunne reguleres og anskaffes innenfor et rimelig tidsperspektiv (5-6 år)	<i>Kan reguleres og anskaffes innen et tidsperspektiv på 5-6 år.</i>
		<i>Realiserbart med tanke på økonomi</i>
ØKONOMI	Alternativet har lave livsløpskostnader (LCC)	<i>Investering/byggekostnader.</i>
		<i>Kostnader drift og vedlikehold.</i>
		<i>Kostnader bemanning (ledere, pedagoger og fagarbeidere/assistenter).</i>

4. VURDERING AV ALTERNATIVENE

Alternativene for framtidig skolestruktur vurderes utfra måloppnåelse på kriteriene som er valgt. Disse bygger på et solid kunnskapsgrunnlag. I Fase 1 ble kriteriene godt forankret politisk gjennom en grundig prosess med daværende kommunestyre, i administrasjonen og blant brukerne av anleggene gjennom omfattende medvirkningsprosesser. Dette er redegjort for i rapporten om skolebruksanalysen. Det vises til denne for økt innsikt i kriterienes innhold.

Alternativene vurderes først hver for seg. Deretter i en samletabell. Hvert alternativ vurderes utfra sluttresultatet. Det vil si etter at alle tiltakene er gjennomført og potensialet for det enkelte alternativet er realisert.

Tabellen under gir en visuell oversikt over vurderingen av alternativene opp mot kriteriene. De ulike vurderingskriteriene er satt opp i en tabell, og scoret etter følgende skala:

Meget god måloppnåelse	+
God måloppnåelse	(+)
Nøytral måloppnåelse	0
Lav måloppnåelse	(-)
Liten eller ingen måloppnåelse	-

Meget god måloppnåelse (grønt med pluss) betyr at alternativet scorer meget godt ut vurderingskriteriene, mens liten eller ingen måloppnåelse (rødt med minus) betyr at de ikke svarer ut vurderingskriteriene.

4.1. ALTERNATIV 0. Dagens skolestruktur videreføres

Alternativ 0	
Dagens løsning (to barneskoler og en ungdomsskole)	
HENSIKTMESSIG SKOLESTRUKTUR	
Alternativet gir en skolestruktur med hensiktsmessig kapasitet	
NEGATIVT <ul style="list-style-type: none"> Kommunen vil ha betydelig overkapasitet ved alle tre skolene, både i forhold til elevtall, prognoser og arealnorm. Bygningsmassen vil være lite arealeffektiv med dårlig utnyttelse av rom og funksjoner. 	
POSITIVT	
PEDAGOGISKE FORUTSETNINGER FOR EN GOD SKOLE	
Alternativet gir (pedagogisk) funksjonelle og framtidsrettede fysiske og psykososiale lærings- og arbeidsmiljøer, samt skaper attraktive arbeidsplasser som fremmer utvikling av faglige og sosiale profesjonsfellesskap	

<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Ny læreplan (LK20) krever omfattende oppgradering og ombygging for å tilrettelegge for varierte undervisningsformer, og mer elevaktive og praktiske læringsmetoder. Få elever på hvert trinn begrenser mulighetene for sosialt samspill, og skaper ulikheter mellom skolemiljøene. Tre separate skoler kan føre til ulike kulturer og praksiser, samt begrenset mangfold i personalet. Med tre skoler kan de bli utfordrende med rekruttering av nok ansatte med ønsket kompetanse. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Ulike skolemiljøer og skolekulturer mellom barneskole og ungdomsskole bidrar til at elevene opplever et skifte ved overgangen til ungdomsskolen. For enkelte barn er dette positivt. 	
BYGNINGSMESSIG STANDARD	
Alternativet tilfredsstillende krav til godt fysisk miljø som fremmer læring (Arbeidsmiljøloven) Alternativet bidrar til en funksjonell bygningsmasse og godt inneklima	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Alle skolene har stort etterslep i vedlikehold, oppgraderinger og universell utforming. Alternativet fører med seg tre omfattende byggeprosesser på alle tre skolene. Hverken Fåvang, eller Ringeby barneskole er egnet for en eventuell skolesammenslåing med store volumøkninger på dagens tomter. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Alle skolene blir universelt utformede med god teknisk standard og oversiktlige bygningsmasser. 	
UTEOMRÅDE	
Alternativet er attraktivt for allsidig fysisk, faglig, sosial og kulturell aktivitet for skole og nærmiljø	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Ved barneskolene må bussoppstillingsplassen og «kiss and ride» flyttes opp til skolebyggene. Slik går verdifullt lekeareal tapt. Ved Ringeby barneskole blir veien opp til ny bussoppstilling bratt og kan skape store utfordringer spesielt vinterstid. Barneskolene, spesielt Ringeby barneskole, har tomteutfordringer for universell utforming på uteområdet og begrenset tilgjengelighet til tomter for 	

<p>befolkningen. Ved begge barneskolene kan det være utfordrende å unngå at varelevering og avfallshåndtering må krysse lekeplass.</p> <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle skolene oppfyller arealnorm for uteområdene og kan by på varierte leke- og aktivitetstilbud, med gangavstand til naturområder. Ved ungdomsskolen er det mulighet til både terrengforming og ny beplantning for å skape et mer variert uteareal. 	
<p>STEDSUTVIKLING OG STYRKING AV SKOLENS ROLLE I LOKALSAMFUNNET</p>	
<p>Alternativet bidrar til å styrke nærmiljøet</p>	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barneskolene vil med stor sannsynlighet stå mye tomme ettermiddager, helger og ferier. • Skolene bidrar i liten grad til sentrumsutvikling. • Store investeringer på tre skoleanlegg kan føre til begrenset økonomi til andre stedsutviklende tiltak. • Med tre små anlegg, vil hverken kulturskole eller Makerspace inkluderes i skolebyggene. Skolene vil i liten grad kunne samle fritidsaktiviteter i kommunen. • Skolestrukturen gir i liten grad mer attraktive bo- og oppvekstvilkår enn det er i dag. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er ingen endring i skolestruktur og det vil ikke være flere elever som trenger skoleskyss enn i dag. • Hver av tettstedene får en skole. 	
<p>KLIMA OG MILJØ</p>	
<p>Alternativet bidrar til miljømessig bærekraft.</p>	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Store og resurskrevende byggeprosjekter ved alle tre skolene. • Lite arealeffektiv bygningsmasse som gir store arealer å drifte og vedlikeholde. • Skolene egner seg lite til sambruk og mange arealer vil stå tomme store deler av døgnet. • Skolene bruker til sammen mye tomteareal som heller kunne bli brukt til andre utbyggingsprosjekter. • Lite langsiktighet og usikker fremtid på skolestruktur. Det er en fare for at noen av de nye byggene vil stå tomme og andre må ombygges etter bare noen få år på grunn av mulig fremtidig skolesammenslåing. 	

<ul style="list-style-type: none"> Dersom elevtallet går ytterligere ned, og kommunen av hensyn til økonomi og skolefaglige kvaliteter ønsker å legge ned skoler på et senere tidspunkt vil det være vanskelig å benytte anleggene til andre virksomheter i privat eller kommunal regi. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> En del av eksisterende bygninger blir gjenbrukt. 	
REALISERBART	
Alternativet må kunne reguleres og anskaffes innenfor et rimelig tidsperspektiv (5-6 år)	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Tomta ligger i jordskred -utsatt område som vil kreve en utredning for å få tillatelse før man bygger. For hvert av skolebyggene vil det kreves midlertidige lokaler i byggeperioden. Det kan kreve mye tid og logistikk med å finne midlertidige lokaler, eller en plassering for et brakkebygg Det er krevende og tidkrevende for kommunen å starte tre store byggeprosjekter på samme tid. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Ingen av tomtene vil kreve reguleringsprosess (med utgangspunkt at Fåvang barneskole bygges på eksisterende skoletomt). Ved eventuelt behov for større areal ved Fåvang barneskole kan reguleringsprosess gå parallelt med byggeprosess. 	
ØKONOMI	
Alternativet har lave drifts- og investeringskostnader	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Store kostnader for oppgradering, nybygg og utvikling av tre separate skoleanlegg. Høye drifts- og vedlikeholdskostnader på grunn av store arealer per elev og behov for bemanning ved tre separate skoler. Infrastruktur, bussoppstillingsplasser og sikre trygg adkomst må bearbeides ved tre skoleanlegg. Det må legges inn kostnader til eventuelle midlertidige bygg og flytting av elever mens en byggeprosess pågår. <p>POSITIVT</p>	

Alt i Alternativ 0. Dagens løsning med to barneskoler og en ungdomsskole

4.2. ALTERNATIV 1. To skoler – 1-7 på Fåvang og 1-10 i Ringebru

Alternativ 1	
To skoler (1-7 på Fåvang og 1-10 i Ringebru)	
HENSIKTMESSIG SKOLESTRUKTUR	
Alternativet gir en skolestruktur med hensiktsmessig kapasitet	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Barneskoletrinnene forblir små ved begge skolene. Skolene må ta høyde for svingninger i elevtall og programmeres med mer areal enn om alt var samlet i ett bygg, noe som resulterer i overkapasitet. For skolen i Fåvang vil spesialrom for naturfag, mat og helse, musikk, kunst og håndverk ha lav bruksfrekvens. 1-10 skolen på Ringebru vil selv etter ombygging ha relativt stor overkapasitet med tanke på elevtall, prognose og arealnorm. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Med reduksjon fra tre til to skoler, blir det totale arealbehovet mindre enn i 0-alternativet. Større bruksfrekvens av arealene til ungdomsskolens spesialrom og fellesfunksjoner, enn dagens situasjon. 	
PEDAGOGISKE FORUTSETNINGER FOR EN GOD SKOLE	
Alternativet gir (pedagogisk) funksjonelle og framtidsrettede fysiske og psykososiale lærings- og arbeidsmiljøer	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> Variasjon i klassestørrelser for 1-7 trinn i de to skolene kan begrense mangfoldet i elevgruppen. Overgang fra barneskole til ungdomsskole kan være utfordrende for elever fra Fåvang. To barneskoler gjør det utfordrende å utvikle en felles pedagogisk praksis og tilby lik kvalitet i skoletilbudet. Store aldersforskjeller i 1-10 skolen kan føre til utrygghet; sonedeling ute og inne må sikres. Elever fra Fåvang får ikke nærhet til et eventuelt svømmebasseng på Ringebru. Ved 1-10 skolen i Ringebru vil det for de minste barna ta tid å gå fra skolen til idrettshall for hver kroppsøvingstime. <p>POSITIVT</p>	

Alternativ 1. To skoler – 1-7 på Fåvang og 1-10 i Ringebru

<ul style="list-style-type: none"> • For noen elever vil det være positivt å gå hele skoleløpet ved Ringebu skole, og elever ved Fåvang får en fysisk overgang mellom barne- og ungdomsskole. • De nye skoleanleggene vil tilfredsstille kravene til framtidsrettede og varierte fysiske læringsmiljøer. • Ringebu skole får tilgang til et svømmebasseng og idrettsanlegg i nærheten. 	
Alternativet skaper attraktive arbeidsplasser som fremmer utvikling av faglige og sosiale profesjonsfelleskap	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fåvang får et lite profesjonsfelleskap og blir sårbar for elevnedgang. • Ulikheter mellom skolene kan føre til intern konkurranse og oppfatninger av A- og B-skoler. • Tilstedeværelsen av støttetjenester blir begrenset på Fåvang. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ringebu skole blir attraktiv for søkere, og samlingen av personale gir positive ringvirkninger. • 1-10 skolen i Ringebu gir mulighet for stillinger med spisskompetanse. 	
BYGNINGSMESSIG STANDARD	
Alternativet tilfredsstiller krav til godt fysisk miljø som fremmer læring (Arbeidsmiljøloven) Alternativet bidrar til en funksjonell bygningsmasse og godt inneklima	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omfattende ombygging av ungdomsskolen med tilbygg, for overgang fra å være ungdomsskole til å tilpasses en liten 1-10 skole. Fåvangs bygningsmasse har liten grad av elastisitet og generalitet med tanke på fremtidige endringer i skolekultur. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begge skolene blir universelt utformet med god teknisk standard. • Arealene i eksisterende ungdomsskole blir bedre utnyttet som 1-10 skole. 	
UTEOMRÅDE	
Alternativet er attraktivt for allsidig fysisk, faglig, sosial og kulturell aktivitet for skole og nærmiljø	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bussoppstillingsplassen ved Fåvang må flyttes opp til skolen, og verdifullt lekeareal går tapt. • Barneskolen i Fåvang har tomteutfordringer med tanke på universell utforming. Leke- og oppholdsarealet kan bli lite på Fåvang og det vil kreve at 	

Alternativ 1. To skoler – 1-7 på Fåvang og 1-10 i Ringebu

<p>et skolebygg bygges kompakt og med flere etasjer. Det kan bli behov for oppkjøp av tilgrensende tomter.</p> <p>Barneskoleelevene i 1-10 skolen vil ha større avstand til fine naturområder enn de har i dag.</p> <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begge skolene oppfyller arealnormen for uteområder og kan by på varierte leke- og aktivitetstilbud, med gangavstand til naturområder. • Utearealet ved 1-10 skole Ringebu vil få et uteanlegg tilpasset alle aldre, med et stort potensial til en spennende lekeplass og terrengformer enn eksisterende. • En 1-10 skole krever at det ryddes opp i adkomstsituasjon og logistikk slik at det blir en trygg trafikksituasjon. Ringebu-området har potensial som et møtested for befolkningen. 	
STEDSUTVIKLING OG STYRKING AV SKOLENS ROLLE I LOKALSAMFUNNET	
Alternativet bidrar til å styrke nærmiljøet	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fåvang skolen forblir avkoblet og lite tilgjengelig for sentrumsutvikling i Fåvang. • Skoleanlegget i Fåvang egner seg mindre til sambruk og kan stå mye tomt utenfor skoletid. • To lokaliseringer av barneskoler vil gi redusert mulighet til tett samhandling med for eksempel kulturskole, bibliotek, idrett, makerspace og frivillighet. • To lokaliseringer av skolene vil gi redusert mulighet til utvikling av det store friluftsområdet rundt 1-10 skolen – svømmeanlegg og idrettshall til et natur- og aktivitetsbasert område for hele befolkningen. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hver av tettstedene får en skole. • Ringebu skolen har potensial som et nærmiljøanlegg med tilgang til store utearealer, svømmebasseng og idrettshall. 	
KLIMA OG MILJØ	
Alternativet bidrar til miljømessig bærekraft	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Store og resurskrevende byggeprosjekter ved begge skolene. • Eksisterende bygningsmasse i Fåvang må rives. • Det vil fortsatt være lite arealeffektiv bygningsmasse som gir store arealer å drifte og vedlikeholde. • Lite langsiktighet og usikker fremtid på skolestruktur. Det er en fare for at det nye skoleanlegget i Fåvang vil bli lagt ned og Ringebu 1-10 må ombygges etter 	

Alternativ 1. To skoler – 1-7 på Fåvang og 1-10 i Ringebu

<p>bare noen få år på grunn av mulig fremtidig skolesammenslåing. Fåvang barneskole har få muligheter for etterbruk av bygningsmassen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De to skolene bruker til sammen mye tomtareal som heller kunne bli brukt til andre utbyggingsprosjekter. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • To skoler har mindre klimafotavtrykk enn tre. Man unngår en resurskrevende byggeplass på Ringebu barneskole. Skolen avhendes, og tomten kan fristilles til andre formål. • Bedre utnyttelse av spesialrom og vringleareal når ungdomsskolen blir 1-10 skole. 	
REALISERBART	
Alternativet må kunne reguleres og anskaffes innenfor et rimelig tidsperspektiv (5-6 år)	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Både ungdomsskolen og barneskolen i Fåvang trenger midlertidige lokaler i byggeperioden. Fåvang barneskole har ikke plass til dette på eksisterende tomt. • Stor usikkerhet knyttet til ervervelse og regulering av tomt for eventuelle midlertidige bygg, dersom man ikke bygger på eksisterende tomter. <p>POSITIVT</p>	
ØKONOMI	
Alternativet har lave drifts- og investeringskostnader	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Store investeringskostnader for ny skole på Fåvang og rehabilitering og ombygging av ungdomsskolen til en 1-10 skole. • Behov for midlertidig løsning for mellom 100-230 elever, avhengig av om man bygger på eksisterende tomt på Fåvang eller på annen tomt. • Driftskostnadene vil være relativt høye med to skoler. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lavere livsløpskostnader sammenlignet med 0-alternativet. • Ny skole på Fåvang vil være mer vedlikeholdsvennlig. • Ringebu skolen kan være attraktiv for rekruttering, og det kan oppnås kostnadsbesparelser med samlet personale. 	

4.3. ALTERNATIV 2A. En skole – 1-10 i Fåvang

Det tas utgangspunkt i at det bygges et nytt skolebygg ved «Hyttetomta» og Idrett- og svømmeanlegg bygges ved eksisterende fotballbane («Sportstomta»)

Alternativ 2A	
En skole (1-10 i Fåvang)	
HENSIKTMESSIG SKOLESTRUKTUR	
Alternativet gir en skolestruktur med hensiktsmessig kapasitet	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alternativet krever at det bygges en idrettshall i volleyballstørrelse i Fåvang, noe som kan gi overkapasitet på idrettsarealer i kommunen. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolestrukturen gir hensiktsmessig kapasitet tilpasset elevtall, prognose, og arealnorm. • Skolebygget utnytter arealene optimalt, og tåler elevtallssvingninger. 	
PEDAGOGISKE FORUTSETNINGER FOR EN GOD SKOLE	
Alternativet gir (pedagogisk) funksjonelle og framtidsrettede fysiske og psykososiale lærings- og arbeidsmiljøer	
Alternativet skaper attraktive arbeidsplasser som fremmer utvikling av faglige og sosiale profesjonsfellesskap	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manglende fysisk overgang mellom barne- og ungdomstrinnet kan oppleves negativt for noen elever. • Store aldersforskjeller kan føre til utrygghet; sonedeling ute og inne må sikres. • Idrettshall og svømmebasseng bygges ikke på samme tomt som skole. Avstanden kan være et hinder, spesielt for de minste elevene der det tar tid å gå fra skole til idrettshall for hver kroppsøvingstime. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alternativet støtter elevaktive læringsformer og variert undervisning. • Samling av elever i en felles skole fremmer mangfold i faglige og sosiale læringsfellesskap. • Enklere å finne sin plass i det sosiale læringsfellesskapet med flere elever. • Felles skoleanlegg gir likeverdige skolefaglige tilbud og styrker tverrfaglighet og samarbeid. • Attraktiv arbeidsplass for rekruttering av ansatte med ulik kompetanse. 	

Alternativ 2A. En skole – 1-10 på Fåvang

<ul style="list-style-type: none"> • Forenkler rekruttering av spesialisttjenester. 	
BYGNINGSMESSIG STANDARD	
Alternativet tilfredsstillere krav til godt fysisk miljø som fremmer læring (Arbeidsmiljøloven) Alternativet bidrar til en funksjonell bygningsmasse og godt inneklima	
NEGATIVT	
POSITIVT	
<ul style="list-style-type: none"> • Nytt bygg, skreddersydd til bruk som en 1-10 skole. • Sikker utforming for forebygging av uønskede hendelser. • Optimal teknisk standard. • Fleksibel og funksjonell bygningsmasse for fremtidige endringer. • Samlet skolestruktur gir framtidig forutsigbarhet og stabilitet. 	
UTEOMRÅDE	
Alternativet er attraktivt for allsidig fysisk, faglig, sosial og kulturell aktivitet for skole og nærmiljø	
NEGATIVT	
<ul style="list-style-type: none"> • Om idretts- og svømmehall ikke ligger på samme tomt som skole, vil man miste en mulighet til synergi mellom ballbaner, uteaktiviteter og skolens lekeareal. • Barneskoleelevene får lenger vei til varierte naturområder enn de har i dag. 	
POSITIVT	
<ul style="list-style-type: none"> • Tilfredsstillere arealnorm for uteområde, universelt utformet med trygg atkomstssituasjon. • Uteområdet kan enkelt formes og by på et variert leke- og aktivitetstilbud med gangavstand til naturområder og sentrum. • Uteområdet kan utvikles som læringsarena og møteplass for allsidig aktivitet både før og etter skoletid. 	
STEDSUTVIKLING OG STYRKING AV SKOLENS ROLLE I LOKALSAMFUNNET	
Alternativet bidrar til å styrke nærmiljøet	
NEGATIVT	
<ul style="list-style-type: none"> • Vurderingen forutsetter en passende tomt for 1-10 skole i Fåvang. • Noen elever får lengre skolevei. • Ringebu mister nærskolefordeler. 	
POSITIVT	
<ul style="list-style-type: none"> • Ny skole kan bli en sterk nærmiljøfunksjon og bidra til stedsutvikling. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Lokasjonen bidrar til utvikling av sentrum i Fåvang og gir attraktive bo- og oppvekstvilkår. • Skolen ligger lett tilgjengelig og eger seg til sambruk av flere funksjoner som for eksempel kultur, kulturskole, makerspace og frivilligheten. • Idrett og svømmehall i tilknytning til eksisterende fotballbane forsterker hverandre. 	
KLIMA OG MILJØ	
Alternativet bidrar til miljømessig bærekraft	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen av de eksisterende skolene vil gjenbrukes (til skole) • Tilførsel av store fyllmasser for at tomt skal komme over flomnivå. • Flere hytter må rives. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samling av alle elever og ansatte i ett bygg med sambruksmuligheter er det mest bærekraftige alternativet. • Nybygget vil være mest mulig klima og miljøvennlig, er arealeffektivt og bygges med fleksibilitet for fremtidige endringer. • Barneskolene i Ringebu og Fåvang kan avhendes, og tomter kan benyttes til andre formål. • Flere funksjoner legges til sentrum med gangavstand til hverandre. 	
REALISERBART	
Alternativet må kunne reguleres og anskaffes innenfor et rimelig tidsperspektiv (5-6 år)	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stor usikkerhet knyttet til ervervelse og regulering av tomt. • Man vil ikke kunne bygge skole innen ønsket tidstermin. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • De eksisterende skolene kan være i drift mens byggeprosessen pågår. 	
ØKONOMI	
Alternativet har lave kostnader	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det må kjøpes og reguleres tomter til både skole, idretts- og svømmeanlegg, og til en bredere veiforbindelse mellom disse. • Store fyllmasser må til for å heve tomt over flomnivå. • Eksisterende skolebygg må påkostes flere midlertidige oppgraderinger før nytt bygg kan stå klart. 	

Alternativ 2A. En skole – 1-10 på Fåvang

POSITIVT

- Samling av investeringer gir helhetlig utvikling.
- Mulighet for drift av eksisterende skoler mens ny skole bygges.
- Drift av ett bygg gir lavere behov for bemanning og lavere lønnskostnader.

4.4. ALTERNATIV 2B. En skole – 1-10 på Ringebu

Det tas utgangspunkt i at det bygges et nytt skolebygg.

Alternativ 2B	
En skole (1-10 i Ringebu)	
HENSIKTMESSIG SKOLESTRUKTUR	
Alternativet gir en skolestruktur med hensiktsmessig kapasitet	
NEGATIVT	
POSITIVT	
<ul style="list-style-type: none"> • Alternativet gir en skolestruktur med hensiktsmessig kapasitet tilpasset elevtall, prognose, og arealnorm. • Skolebygg og idrettsareal utnyttes optimalt og tåler elevtallssvingninger. 	
PEDAGOGISKE FORUTSETNINGER FOR EN GOD SKOLE	
Alternativet gir (pedagogisk) funksjonelle og framtidsrettede fysiske og psykososiale lærings- og arbeidsmiljøer	
Alternativet skaper attraktive arbeidsplasser som fremmer utvikling av faglige og sosiale profesjonsfellesskap	
NEGATIVT	
POSITIVT	
<ul style="list-style-type: none"> • Manglende fysisk overgang mellom barne- og ungdomstrinnet kan oppleves negativt for noen elever. • Mulig negativ opplevelse for noen elever grunnet store aldersforskjeller. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Alternativet støtter elevaktive læringsformer og variert undervisning. • Samling av elever i en felles skole fremmer mangfold i faglige og sosiale læringsfellesskap. • Enklere å finne sin plass i det sosiale læringsfellesskapet med flere elever. • Felles skoleanlegg gir likeverdige skolefaglige tilbud og styrker tverrfaglighet og samarbeid. 	

Alternativ 2B. En skole – 1-10 på Ringebu

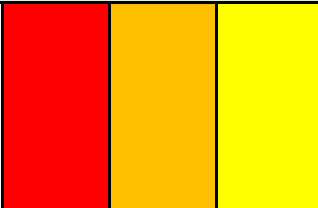
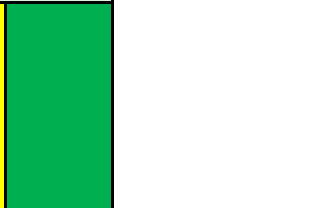

<ul style="list-style-type: none"> • Attraktiv arbeidsplass for rekruttering av ansatte med ulik kompetanse. • Forenkler rekruttering av spesialisttjenester. 	
BYGNINGSMESSIG STANDARD	
Alternativet tilfredsstillende krav til godt fysisk miljø som fremmer læring (Arbeidsmiljøloven) Alternativet bidrar til en funksjonell bygningsmasse og godt inneklima	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usikkerhet om rehabilitering eller nybygg for ungdomsskolen. (Det tas utgangspunkt i nybygg i denne rapporten). <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nytt bygg, skreddersydd til bruk som en 1-10 skole. Sikker utforming for forebygging av uønskede hendelser. • Optimal teknisk standard. • Fleksibel og funksjonell bygningsmasse for fremtidige endringer. • Samlet skolestruktur gir framtidig forutsigbarhet og stabilitet. 	
UTEOMRÅDE	
Alternativet er attraktivt for allsidig fysisk, faglig, sosial og kulturell aktivitet for skole og nærmiljø	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manglende nærhet til gode naturområder. • Barneskoleelevene får lenger vei til varierte naturområder enn de har i dag. • Vil kreve større arbeider for å skape en spennende variasjon i terreng og vegetasjon. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilfredsstillende arealnorm for uteområde, universelt utformet med trygg atkomstsituasjon. • Uteområdet kan enkelt både beplantes og formes for å by på et variert leke- og aktivitetstilbud med gangavstand til naturområder, skiløyper og sentrum. • Uteområdet har et stort mulighetsrom til å utvikles over tid, til å bli et større rekreasjonsområde med mange aktivitets og sportstilbud, til glede for hele befolkningen. 	
STEDSUTVIKLING OG STYRKING AV SKOLENS ROLLE I LOKALSAMFUNNET	
Alternativet bidrar til å styrke nærmiljøet	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noen elever får lengre skolevei. • Fåvang mister nærskolefordeler. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ny skole kan bli en sterk nærmiljøfunksjon, og bidra til stedsutvikling og gir attraktive bo- og oppvekstsvilkår. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Lokasjonen bidrar til utvikling av sentrumsnære områder med god tilgjengelighet. • Bidrar til å rydde opp i dagens utfordringer med adkomstveier og kan bedre kontakt mellom skole- og idrettsområde med sentrum. • Skolen ligger lett tilgjengelig og egner seg til sambruk av flere funksjoner som for eksempel lag og foreninger, kulturskole, makerspace og frivilligheten. • En samling av skole, idrett og rekreasjon på et sted vil styrke aktivitetstilbudet til befolkningen. 	
KLIMA OG MILJØ	
Alternativet bidrar til miljømessig bærekraft.	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen av de eksisterende skolene vil gjenbrukes (til skole). Ungdomsskolen rives for best utvikling av park og lekeareal rundt nytt skolebygg. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samling av alle elever og ansatte i ett bygg med sambruksmuligheter er det mest bærekraftige alternativet. • Nybygget vil være mest mulig klima- og miljøvennlig, er arealeffektivt og bygges med fleksibilitet for fremtidige endringer. • Flere funksjoner legges sentrumsnært med gangavstand til hverandre og til sentrum. • Avhending av Barneskolene i Ringebru og Fåvang for andre formål. 	
REALISERBART	
Alternativet må kunne reguleres og anskaffes innenfor et rimelig tidsperspektiv (5-6 år)	
<p>NEGATIVT</p> <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • De eksisterende skolene kan være i drift mens byggeprosessen pågår. • Et større område er regulert til offentlige bygg og undervisning og til friområde. 	
ØKONOMI	
Alternativet har lave drifts- og investeringskostnader	
<p>NEGATIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det blir behov for tilrettelegging av trygge adkomstveier til skole og idrettsområde. <p>POSITIVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle investeringer samles på ett anlegg for helhetlig utvikling. • Ingen behov for tomteoppkjøp eller andre ervervelser. • Ingen behov for midlertidige lokaler for de tre skolene. • Drift og vedlikehold av kun et skolebygg vil være mest lønnsomt for kommunen. • Drift av ett bygg gir lavere behov for bemanning og lavere lønnskostnader. 	

4.5. SAMLET VURDERING

KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	0	1	2A	2B
HENSIKTSMESSIG SKOLESTRUKTUR				
Alternativet gir en skolestruktur med hensiktsmessig kapasitet				
Kapasitet er tilpasset elevtall, prognose og arealnorm Arealeffektivitet. Bygningsmassen har god og optimal utnyttelse av arealene				
PEDAGOGISKE FORUTSETNINGER FOR EN GOD SKOLE				
Alternativet gir (pedagogisk) funksjonelle og framtidsrettede fysiske og psykososiale lærings- og arbeidsmiljøer				
Alternativet skaper attraktive arbeidsplasser som fremmer utvikling av faglige og sosiale profesjonsfelleskap				
Alternativet understøtter elevaktive læringsformer, variert undervisningsmetodikk og praktisk arbeid. Alternativet fremmer et godt psykososialt læringsmiljø. Et godt og likeverdig skolefaglig og pedagogisk tilbud til alle elevene i kommunen. Alternativet fremmer tverrfaglighet og samhandling gjennom å samle erfaring og kompetanse i større fagfelleskap Alternativet gir et mangfold i form av kompetanse, erfaring, kjønn, alder, preferanser og personlige kvaliteter mm				
BYGNINGSMESSIG STANDARD				
Alternativet tilfredsstillende krav til godt fysisk miljø som fremmer læring (Arbeidsmiljøloven)				
Arealene er universelt utformet, med god orienterbarhet, lett fremkommelighet og ivaretar mennesker med nevroutviklingsforstyrrelser og/eller sensoriske vansker. Byggene er sikkert utformet og egnet for å forebygge uønskede hendelser som mobbing, trakassering, overgrep og ytre trusler. Bygningsmassen har god teknisk standard som tilfredsstillende krav til innelima, dagslys mm. Bygningsmassen og tomt er fleksibel og funksjonell med tanke på fremtidige endringer, og har høy grad av generalitet og elastisitet.				
UTEOMRÅDE				
Alternativet er attraktivt for allsidig fysisk, faglig, sosial og kulturell aktivitet for skole og nærmiljø				
Oppfyller arealnorm for uteanlegg i skoler. Byr på et terreng som utfordrer bevegelsesglede. Uteområdet kan utvikles som læringsarena, tilrettelegges for allsidig lek og fysisk aktivitet, samt sosial eller kulturell møteplass og rekreasjonsareal. Tilgjengelig og universelt utformet uteområde. Skille mellom myke og harde trafikanter (varelevering mm).				
STEDSUTVIKLING OG STYRKING AV SKOLENS ROLLE I LOKALSAMFUNNET				
Alternativet bidrar til å styrke nærmiljøet				
Tilrettelegger for at skolen skal fungere som et åpent og tilgjengelig nærmiljøanlegg for faglig, kulturell, sosial og idrettslig aktivitet for innbyggere. Alternativet vil være en attraktiv møteplass for befolkningen. Bygg og skoleomgivelser man er stolt av. Lokasjonen er med på å skape potensialer til videre utvikling av sentrum og tettsted. Bidra til mer attraktive bo- og oppvekstvilkår Lokasjonen fører til mer eller mindre skoleskys				
KLIMA OG MILJØ				

Alternativet bidrar til miljømessig bærekraft				
Bidrar til et redusert arealbehov for bygg og tomtebruk				
Bidrar til sambruk av arealer for god utnyttelse av det som bygges.				
Bidrar til fortetting av allerede bebygde områder				
Prosjektet har stor grad av generalitet, fleksibilitet og elastisitet				
Gjenbruk av eksisterende bygninger, bygningsdeler e.l.				
REALISERBARHET				
innenfor et rimelig tidsperspektiv (5-6 år)				
Kan reguleres innen et tidsperspektiv på 5-6 år				
Realiserbart med tanke på økonomi				
ØKONOMI				
Alternativet har lave livsløpskostnader (LCC)				
Investering/ Byggekostnader				
Kostnader drift og vedlikehold				
Kostnader bemanning (ledere, pedagoger og fagarbeidere/assistenter)				

5. SAMMENDRAG OG FAGLIGE ANBEFALINGER FOR VEIEN VIDERE

Ringebu kommune må gjøre et fremtidsrettet valg for hvordan skolestrukturen skal være i kommunen. Hva som er riktig i fremtiden er vanskelig å forutse, men i rapportene fra Fase 1 og Fase 2 er det synliggjort hva som er viktig å vurdere når et vedtak skal fattes. Rapportene viser hva som er faglig riktig, mens vedtaket gjerne vil være tuftet på politiske valg og prioriteringer.

Ringebu kommune har økonomisk sett hatt jevnt over gode driftsresultat over flere år. Nå står kommunen overfor viktige valg og prioriteringer for hvordan fremtidens skolestruktur skal være. Nye skolebygg bygges med en levetid på minimum 60 år, og ofte med nedbetalingstid på 40 år. Investeringene som gjøres bør ha potensiale for å effektivisere i drift, slik at presset på driftsbudsjettet ikke blir høyere.

Å endre skolestruktur er et krevende valg, og en skal ikke ta enkelt på den politiske oppgaven i å prioritere hvordan den kommunale rammen skal fordeles mellom innbyggerne. Med en endret befolkningssammensetning, og flere innbyggere over 80 år, er det ikke realistisk å tenke at oppvekstsektoren skal driftes i fremtiden med bakgrunn i dagens driftsnivå. Økte behov for investeringer vil også ha ytterligere konsekvenser for driftsbudsjettet. Å effektivisere driften handler i all hovedsak om å redusere antall ansatte som skal gjøre samme oppgave. I en liten enhet er denne effektiviseringen langt mer krevende enn i større enheter med færre ansatte.

I dag har Ringebu kommune mange bygg og mange kvadratmeter å forvalte, drifte og vedlikeholde. Mange av byggene har også én tjeneste eller funksjon. For eksempel har kulturskole, Makerspace, ungdomsklubb og voksenopplæring egne bygg. Disse byggene har ingen annen aktivitet store deler av uken. For tjenestene oppleves nok dette som hensiktsmessig, da sambruk ofte kan være krevende. Samtidig finnes det potensiale for økt flerfaglig samarbeid dersom en flytter disse tjenestene inn i samme bygg. Voksenopplæring og Makerspace vil sannsynligvis være det enkleste å ta inn i et

skolebygg. Kulturskole og ungdomsklubb kan være noe mer krevende, og uansett må dette vurderes i samråd med de ansatte i enhetene.

Universelt utformede nærskoler og nærmiljø er viktig for å sikre at alle innbyggere kan delta i lokalsamfunnet på en tilfredsstillende måte. Uansett hvilke utfordringer elevene har, bør skolen kunne gi et likeverdig tilbud til alle. Det vil være en belastning for foresatte å oppleve at en skole må bygge om arealer med bakgrunn i at deres barn skal starte på skolen. Å ha tilpasset transport helt til døra med bakgrunn i en bratt tilkomst, vil også kunne oppleves stigmatiserende. Dette er bakgrunnen for Agenda 2030 og «nærskole for alle», og dette må Ringebu kommune tilpasse seg gjennom bygningsmessige tiltak.

Kravene til hva elevene skal lære på skolen øker. Læreplanene skifter hyppig, og det kreves en robust struktur for å håndtere denne typen svingninger. Selve bygget må håndtere endringer i måter å undervise på, men også de ansatte må være profesjonelle og kunne tilpasse seg ulike planer og krav. Vi vet at den enkeltfaktoren som har størst innvirkning på elevens læring er læreren. Ingen klarer å være like god på alt, men et team har større forutsetninger for å lykkes enn en enkeltperson. I små kollegier vil den enkelte lærer ha langt større ansvar enn i et større kollegium der flere kan bidra inn i kollektivet. Det er derfor en klar anbefaling å bygge opp større team av ansatte som kan håndtere økt ansvar, og som er mindre sårbare for endringer.

Mange norske kommuner har store utfordringer med å rekruttere kvalifisert arbeidskraft. Hva som får lærere til å søke til en skole er ofte sammensatt, men som regel vil en større skole ha lengre søkerlister enn små skoler. Uansett hvilke alternativ som blir valgt, vil ikke Ringebu ha store skoler i nasjonal målestokk.

Kombinerte barne- og ungdomsskoler (1-10) har sine styrker og svakheter. Noen elever vil oppleve det som en ulempe å gå på samme skole i 10 år, mens andre opplever det som en styrke. Mange av utfordringene rundt overganger og stort aldersspenn kan løses organisatorisk, eller arkitektonisk.

Nærskolen har en viktig funksjon i lokalsamfunnet, og desto mindre stedet er, desto viktigere blir ofte skolen. Både Fåvang og Ringebu har sterke følelser for sine barneskoler. Når vi likevel anbefaler å legge ned disse to skolene, så er det med bakgrunn i at det er flere fordeler enn ulemper å gå videre med en kombinert barne- og ungdomsskole. En skole har primært som mandat å oppfylle elevenes rettigheter i opplæringsloven med tilhørende forskrifter. De har krav på et godt og trygt læringsmiljø, med faglig kompetente ansatte i et bygg som legger til rette for læring. Som rapporten fra Fase 1 viser, så vil flere elever oppleve dette i en større skole enn i en mindre skole.

En kombinert barne- og ungdomsskole trenger flere fasiliteter til kroppsøving inkludert svømmeopplæring. Disse bør være i tett nærhet til et skolebygg, og inngå i kommunens plan for investering dersom det vurderes å være behov for nybygg. Plasseres skolen på Fåvang, må alle disse funksjonene bygges nytt.

En samlokalisering av skole og idrettsanlegg vil kunne gi en verdi utover selve skolefunksjonaliteten. Felles møteplasser er viktig også utenom skoletid, og vil kunne skape enda tettere bånd mellom innbyggere i hele kommunen. Det blir selvsagt lett å se hva en mister ved de ulike alternativene, men en må også huske hva en kan få. Uansett hvilke bygg og strukturer en bygger opp, så bør det være en målsetting at det er lys i alle vinduer fra tidlig morgen til sent om kvelden. I et bærekraftperspektiv

må en ikke bygge flere kvadratmeter enn det som trengs, og et bygg må fylle så mange funksjonaliteter som mulig. Uansett hvilket alternativ som blir valgt, er det et betydelig vedlikeholdsetterslep og behovet for nybygg er prekært.

På dette grunnlaget, anbefales det derfor å gå videre med alternativ 2b. Ungdomsskoletomten er enklest å utvikle, og tiltakene som må gjøres i Fåvang for å realisere en kombinert barne- og ungdomsskole er til dels store.

I neste fase må selve gjennomføringsstrategien besluttes, og alt av grunnlagsdokumenter for anskaffelsen utarbeides. Det bør utarbeides et detaljert rom- og funksjonsprogram, samt tekniske beskrivelser av de nye byggene.